

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**TÜRKİYE'DEKİ OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ
BÖLÜMLERİNDE MÜZİK EĞİTİMİ DERSİ VEREN ÖĞRETİM
ELEMANLARININ DERSE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Duygu BİLİR

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Erdem ÇAĞLAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Temmuz, 2018

TELİF HAKKI

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 12 ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : DUYGU

Soyadı : BİLİR

Bölümü : GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ

İmza :

Teslim Tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Türkiye'deki Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümlerinde Müzik Eğitimi Dersi Veren Öğretim Elemanlarının Derse İlişkin Görüşleri

İngilizce Adı : Opinions of Academics Lecturing on Music in The Departments of Preschool Teaching in Turkey Regarding The Classes

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Duygu BİLİR

İmza:

KABUL VE ONAY

Duygu BİLİR tarafından hazırlanan “**Türkiye’deki Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümlerinde Müzik Eğitimi Dersi Veren Öğretim Elemanlarının Derse İlişkin Görüşleri**” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi **Güzel Sanatlar Eğitimi** Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans olarak kabul edilmiştir.

Danışman: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Başkan: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Üye: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Üye: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Üye: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Bu tezin **Güzel Sanatlar Eğitimi** Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans/ Doktora tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Tarihi: __/__/____

Prof. Dr. Ali ERASLAN

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

(İmza ve Mühür)

Aileme...

TEŐEKKÖRLER

Bu araŐtırmanın gerçekleŐmesi sűrecinde destek ve katkılarından dolayı tez danıŐmanım sayın Dr. Őđretim Őyesi Erdem AđLAR'a, deđerli gűrűŐlerini benimle paylaŐan sayın Prof. Nezihe ŐENTÖRK'e, Ufuk AKDEMİR'e, Derya ADLI'ya, Feyza GÖR'e, tez konuyla ve okul Őncesi műzik eđitimiyle ilgili olarak Tűrkiye'nin dűrt bir yanından telefonla saatlerce gűrűŐtűđűm saygıdeđer Őđretim elemanlarına ve annem Leyla BİLİR, babam Mustafa BİLİR ve canım abim Erdem BİLİR'e çok ama çok teŐekkűr ederim.

**TÜRKİYE’DEKİ OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ
BÖLÜMLERİNDE MÜZİK EĞİTİMİ DERSİ VEREN ÖĞRETİM
ELEMANLARININ DERSE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Yüksek Lisans Tezi

Duygu BİLİR

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Temmuz, 2018

ÖZ

Araştırmada, Türkiye’deki okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşleri belirlenmiştir. Araştırmanın evrenini 2016-2017 Eğitim- Öğretim yılında görev yapan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Türkiye’nin çeşitli illerindeki devlet üniversitelerinde görev yapan 47 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Bu araştırma kapsamında, öğretim elemanları için anket formu kullanılmıştır. Anket formu ile elde edilen bilgiler frekans ve yüzde kullanılarak tablolastırılmıştır. Öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenmesi için T-testi, meslekte görev yaptıkları hizmet süresi ve çalıştıkları bölgeye göre anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenmesi için ise varyans analizi yapılmıştır.

Araştırma sonucunda, öğretim elemanlarının, dersliklerinde bulunan çalgıların yetersiz olduğunu, dersin dönem süresinin yetersiz olduğunu, okul öncesi öğretmenliği lisans programında çalgı eğitimi adı altında ayrı bir derse ihtiyaç olduğunu, müzik eğitimi dersini okul öncesi müzik eğitimi alanında uzmanlaşmış eğitimcilerin vermesi gerektiğini, öğrencilere eşlik çalgısı öğretiminin gerekli olduğunu, okul öncesi öğretmenliği lisans programı müzik eğitimi derslerinin içeriğinin, ihtiyacı karşılamada yetersiz olduğunu düşündükleri saptanmıştır. Ayrıca anketi yanıtlayan öğretim elemanlarının, derse ilişkin görüşlerinde cinsiyete,

Çalıştıkları bölgeye ve meslekte görev yaptıkları hizmet süresine göre anlamlı bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : **Müzik, Okul ncesi, Müzik Eğitimi, Müzik Etkinlikleri, ğretim Elemanı**

Sayfa Sayısı : **109**

Danışman : **Dr. Öğr. Üyesi Erdem AğLAR**

İkinci Danışman :

**OPINIONS OF ACADEMICS LECTURING ON MUSIC IN THE
DEPARTMENTS OF PRESCHOOL TEACHING IN TURKEY
REGARDING THE CLASSES**

MS Thesis

Duygu BİLİR

ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

July, 2018

ABSTRACT

In this research, opinions of academics who lecture in the departments of preschool teaching has been analyzed. Population in this study consists of academics who actively worked in 2016-2017 academic year. Sample group of this study consists of 47 academics who work at various state universities in Turkey. Within the scope of this this research, a survey has been conducted for the academics. The data collected via the survey has been tabulated in frequency and percentage. In order to identify if there is a significant difference in the opinions of academics regarding their gender, a t-test was applied; to identify if the time they served or the region they work make a difference, a variance analysis was applied.

As a result of this research, it has been concluded that the musical instruments in the classrooms of academics are insufficient; duration of an academic term is not long enough; an individual lecture for musical instrument teaching is necessary for preschool graduate programmes; music education lessons has to be conducted by educators specialized in preschool music teaching; students need the training of accompaniment playing, the content of preschool music education lessons are lacking in responding the requirements. Moreover, it has been detected that there is no significant difference in the notion of academics talking part in this survey; regarding their gender, the area they work or the duration they work.

Key Words : Music, Preschool, Music Education, Musical Activities,

Instructor

Number of Pages : 109

Advisor : Assistant Professor Erdem AĞLAR

Co-advisor :

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI.....	II
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	III
KABUL VE ONAY	IV
TEŞEKKÜRLER	VI
ÖZ.....	VII
ABSTRACT	IX
İÇİNDEKİLER	XI
TABLolar LİSTESİ.....	XIII
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
I GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu.....	2
1.2 Problem Cümlesi ve Alt Problemler	2
1.3 Araştırmanın Amacı.....	3
1.4 Araştırmanın Önemi	4
1.5 Sayıtlar	4
1.6 Sınırlılıklar	4
İKİNCİ BÖLÜM	5
II KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	5
2.1. Müziğin Çocuğun Gelişimindeki Yeri ve Önemi	5
2.2 0-6 Yaş Çocuğunun Müziği Algılama Beceri	8
2.2.1 0-2 Yaş Çocuğunun Müziği Algılama Becerisi	8
2.2.2 3 Yaş Çocuğunun Müziği Algılama Becerisi	9
2.2.3 4 Yaş Çocuğunun Müziği Algılama Becerisi	9
2.2.4 5 Yaş Çocuğunun Müziği Algılama Becerisi	9
2.2.5 6 Yaş Çocuğunun Müziği Algılama Becerisi	10
2.3 Müziğin Çocuğun Gelişim Alanlarına Etkileri.....	10
2.3.1 Dil Gelişimi	10
2.3.2 Bedensel ve Psikomotor Gelişim.....	11
2.3.3 Bilişsel Gelişim	11
2.3.4 Sosyal ve Duygusal Gelişim.....	12
2.4 Müzik Eğitiminde Çağdaş Eğitsel Yaklaşımlar	12
2.4.1 Dalcroze Yöntemi.....	12

2.4.2 Orff-Schulwerk Yöntemi.....	13
2.4.3 Kodaly Yöntemi	13
2.4.4 Suzuki Yöntemi	14
2.4.5 Montessori Yöntemi.....	15
2.5 Dünya’da Okul Öncesi Eğitim İçin Atılan İlk Adımlar	15
2.6 Çeşitli Ülkelerde Okul Öncesi Eğitim Uygulamaları	18
2.7 Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimin Tarihçesi.....	19
2.8 Türkiye’de Okul Öncesi Öğretmenliği Programı’nın Tarihçesi ve Müzik Eğitimi Dersinin Programdaki Yeri	21
2.9 Müzik Etkinliklerinde Materyaller ve Çalışma Ortamı	22
2.10 İlgili Araştırmalar.....	23
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	27
III YÖNTEM	27
3.1 Araştırmanın Niteliği	27
3.2 Evren ve Örneklem.....	27
3.3 Verilerin Toplanması	27
3.4 Verilerin Çözümlemesi.....	31
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	32
IV BULGULAR VE YORUMLAR	32
4.1 Öğretim Elemanlarının Ders Kapsamındaki Kişisel Donanımlarına Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....	32
4.2 Öğretim Elemanlarının MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı’na İlişkin Görüşleri İle İlgili Bulgular ve Yorumlar	38
4.3 Öğretim Elemanlarının Ders Ortamına İlişkin Görüşleri İle İlgili Bulgular	41
4.4 Öğretim Elemanlarının Ders Dönemi ve Süresine İlişkin Görüşleri İle İlgili Bulgular.....	45
4.5 Öğretim Elemanlarının Dersin İçeriği ve Uygulanışına İlişkin Görüşleri İle İlgili Bulgular	48
4.6 Öğretim Elemanlarının Derse İlişkin Görüşlerinde Çeşitli Değişkenlere Göre Anlamlı Bir Farklılık Olup Olmadığı İle İlgili Bulgular ve Yorumlar	54
BEŞİNCİ BÖLÜM	56
V SONUÇ, TARTIŞMA, ÖNERİLER	56
5.1 Sonuç ve Tartışma	56
5.2 Öneriler.....	63
KAYNAKÇA	65
EKLER.....	71

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Öğretim Elemanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı	29
Tablo 2: Öğretim Elemanlarının Lisans Programı Türüne Göre Dağılımı	29
Tablo 3: Öğretim Elemanlarının Unvanlarına Göre Dağılımı	30
Tablo 4: Öğretim Elemanlarının Kıdeme Göre Dağılımı	31
Tablo 5: Öğretim Elemanlarının “Okul Öncesi Müzik Eğitimi Uzmanlık Alanınız Mıdır?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	32
Tablo 6: Öğretim Elemanlarının “Lisans Döneminizde Aldığınız müzik eğitiminin Okul Öncesi Müzik Etkinlikleri İçin Yeterli Olduğunu Düşünüyor musunuz?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	33
Tablo 7: Öğretim Elemanlarının “Okul Öncesi Müzik Eğitimi-Öğretimi İle İlgili Kurs ve Seminerleri Gerekli Buluyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	33
Tablo 8: Öğretim Elemanlarının “Mezun Olduğunuz Lisans Programında Okul Öncesi Müzik Eğitimi İle İlgili Ders/Dersler Aldınız Mı?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	34
Tablo 9: Öğretim Elemanlarının “Okul Öncesi Dönem Yaş Grubuna Yönelik Müzik Alanıyla İlgili Herhangi Bir Hizmet içi Eğitim vb. Verdiniz Mi?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	34
Tablo 10: Öğretim Elemanlarının “Okul Öncesi Dönem Yaş Grubuyla Müzik Eğitimine İlişkin Çalışma Deneyiminiz Oldu Mu?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	35
Tablo 11: Öğretim Elemanlarının “Okul Öncesi Öğretmenliği Müzik Eğitimi Dersini Ne Kadar Süredir Vermektesiniz?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı. 35	35
Tablo 12: Öğretim Elemanlarının Müzik Eğitimi Dersini Vermek Üzere Görevlendirme Biçimlerinin Dağılımı.....	36
Tablo 13: Öğretim Elemanlarının “Dersliğinizde piyano bulunmakta mıdır?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	36
Tablo 14: Öğretim Elemanlarının “Dersliğinizde ses yalıtımı var mıdır?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	37
Tablo 15: Öğretim Elemanlarının “Verdiğiniz ders için öğrenci mevcudunuzu nasıl değerlendirirsiniz?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	37
Tablo 16: Öğretim Elemanlarının “MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nı derslerimde kaynak kitap olarak kullanırım.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	38
Tablo 17: Öğretim Elemanlarının “Okul öncesi müzik eğitimi ders içeriğindeki konular, MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda yer alan müziksel kazanımlarla örtüşmektedir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	39
Tablo 18: Öğretim Elemanlarının “MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda müziksel kazanımlara yeterince yer verilmektedir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	40
Tablo 19: Öğretim Elemanlarının “Türkiye'de MEB tarafından Okul Öncesi Müzik Eğitimi için ayrı bir program hazırlanması gerekmektedir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	40
Tablo 20: Öğretim Elemanlarının “Dersliklerde piyano mutlaka gereklidir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	41
Tablo 21: Öğretim Elemanlarının “Dersliğimin fiziksel şartları, müzik etkinliklerini uygulama konusunda yeterlidir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	42

Tablo 22: Öğretim Elemanlarının “Ders esnasında diğer dersliklerden ses dolayısıyla şikâyet alıyorum.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	43
Tablo 23: Öğretim Elemanlarının “Dersliğimde ders için gerekli enstrümanlar bulunmaktadır.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	43
Tablo 24: Öğretim Elemanlarının “Dersliğimde elektronik donanımlar (akıllı tahta/projeksiyon/bilgisayar/cd çalar vs.) bulunmaktadır.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	44
Tablo 25: Öğretim Elemanlarının “Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı'nda 'çalgı eğitimi' adı altında ayrı bir derse ihtiyaç bulunmaktadır.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	45
Tablo 26: Öğretim Elemanlarının Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı'nda müzik eğitimi dersinin iki (2) dönem olması, bu ders için beklenen düzeye ulaşmada yeterlidir” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	45
Tablo 27: Öğretim Elemanlarının “Dersin haftalık süresi, hedeflere ulaşmada yeterlidir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	47
Tablo 28: Öğretim Elemanlarının “Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Öğretmenliği Bölümlerine ihtiyaç duyulmaktadır.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	47
Tablo 29: Öğretim Elemanlarının “Okul öncesi eğitim veren kurumlarda müzik etkinliklerini bu alanda uzmanlaşmış öğretmenlerin yapması gerektiği görüşündeyim.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	48
Tablo 30: Öğretim elemanlarının “Okul öncesi öğretmenliği müzik eğitimi derslerinde dersi veren öğretim elemanının, derslerde herhangi bir eşlik çalgısı kullanması gereklidir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	49
Tablo 31: Öğretim Elemanlarının “Okul öncesi öğretmenliği lisans döneminde öğrencilere eşlik çalgısı öğretimi gereklidir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	49
Tablo 32: Öğretim Elemanlarının “Okul öncesi öğretmenliği lisans programı "müzik eğitimi" derslerinin içeriği, ihtiyacı karşılamaktadır.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	50
Tablo 33: Öğretim Elemanlarının “Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü'nde müzik eğitimi derslerini, bu alanda uzmanlaşmış eğitimcilerin vermesi gereklidir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	51
Tablo 34: Öğretim Elemanlarının “Her okul öncesi öğretmenin en az bir tane eşlik çalgısını (piyano, gitar, ukulele vb.) kullanabilmesi gereklidir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	51
Tablo 35: Öğretim Elemanlarının “Derslerimde Orff Çalgılarını kullanıyorum.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı	52
Tablo 36: Öğretim Elemanlarının “YÖK Öğretmen Yetiştirme Programı'nın, okul öncesi öğretmenliği müzik dersleri için sunmuş olduğu hedeflere, dönem sonlarında ulaşılabilir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	53
Tablo 37: Öğretim Elemanlarının Derse İlişkin Görüşlerinde Cinsiyete Göre Anlamlı Bir Farklılık Olup Olmadığını Gösteren T-testi tablosu	54
Tablo 38: Öğretim Elemanlarının Derse İlişkin Görüşlerinde Meslekte Görev Yaptığı Hizmet Süresine Göre Anlamlı Bir Farklılık Olup Olmadığını Gösteren Varyans Analizi Tablosu	54
Tablo 39: Öğretim Elemanlarının Derse İlişkin Görüşlerinde Çalıştıkları Bölgeye Göre Anlamlı Bir Farklılık Olup Olmadığını Gösteren Varyans Analizi Tablosu	55

SİMGELER VE KISALTMALAR

MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
YÖK	Yüksek Öğretim Kurumu
SPSS	Statistical Package For The Social Science

BİRİNCİ BÖLÜM

I GİRİŞ

Çocuğun doğumundan ilköğretime başlayana kadar geçen süre okul öncesi dönem olarak tanımlanmaktadır. Okul öncesi dönem, gerek aile içi gerekse aile dışı iletişim-etkileşim ile çocuğun tüm gelişim dönemlerini kapsayan son derece önemli bir evredir.

İnsan, seslerle ilk olarak anne karnındayken karşılaşır. Doğduktan sonra da doğrudan çevresindeki seslerle tanışır. Önceleri sesin, çocuk için herhangi bir ayrımı olmaz. Sonra gitgide çevresindeki sesleri kendi içinde ayırıştırıp yorumlayabilir.

Her okul öncesi yaş grubuna dahil olan çocuk, okul öncesi eğitime başlayıncaya dek, çeşitli müziksel birikimler edinir. Bu birikim, annelerinin söylemiş olduğu ninnilerden, çocuğun oyun oynarken arkadaşlarıyla söylediği şarkılardan, tekerlemeler veya sayışmalardan, büyüklerinin öğrettiği türkülerden, televizyon-bilgisayar gibi elektronik donanımlar yoluyla olabilir. Çocuk okul öncesi eğitime başladığında, öğretmeninden çeşitli şarkılar öğrenerek bu birikimini artırır. Öğretmenin bu dönemde çocuğun gelişimine uygun şarkı öğretmesi çok önemlidir. Bunun için öğretmenin yeterli bir müziksel donanıma sahip olması gerekir.

Okul öncesi müzik eğitimi konusunda bazı sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Bu sorunların başında, okul öncesi yaş grubuna müzik eğitimi verebilecek öğretmenlerin yetiştirilmesidir. Gelişmiş dünya ülkelerinde okul öncesi müzik eğitimi alanına hizmet edecek düzeyde eğitimciler yetiştiren kurumlar bulunmaktadır. Dünyanın, eğitim alanında en gelişmiş ülkeleri arasında gösterilen Finlandiya, okul öncesi eğitim alanında yapmış olduğu düzenlemelerle tüm ülkelere örnek olabilir.

“Finlandiya’da okul öncesi eğitimde görev yapan müzik öğretmenleri, üniversitelerin okulöncesi müzik öğretmenliği bölümlerinden mezun olmaktadır. Bu bölümler, başta Sibelius Academia ve Helsinki

Üniversitesi'nde olmak üzere birçok yüksek öğretim kurumunda yer almaktadır. Helsinki Üniversitesi'nde okul öncesi müzik öğretmenliği lisans programı 4,5 , yüksek lisans programı ise 5,5 yıldır" (Tufan, 2006, s.189).

Görüldüğü gibi, Finlandiya'da okul öncesi dönem için müzik eğitime verilen önem son derece belirgindir. Türkiye'de okul öncesi müzik eğitimi alanında çalışmalar yapılmakta fakat lisans programlarında okul öncesi dönem için müzik alanında herhangi bir öğretmen yetiştirme programı bulunmamaktadır. Bu da Türkiye'de okul öncesi müzik eğitimi alanı ile ilgili eksiklikler ortaya çıkmasına sebep olmaktadır.

1.1 Problem Durumu

Okul öncesi eğitim, çocuğun dünyaya gelişinden, temel eğitime başladığı zamana kadar olan süreci içine alır. Bu dönem, çocukların ilerideki yaşamlarında oldukça mühim rol oynayan bilişsel, dilsel, sosyal ve duygusal, motor becerilerinin büyük ölçüde geliştiği dönemdir. Bu becerilerin ediniminde çocuğun ailesi ile olan yaşantısının dışında öğretmenin çok büyük etkisi olduğu bir gerçektir.

Günümüzde eğitim alanında oluşan gelişmeler üniversite düzeyinde eğitimi verilen derslerin içeriklerini sorgulamamıza yol açmaktadır. Çocuğun ilerideki yaşantısını büyük ölçüde etkileyen okul öncesi dönem alanında eğitim verilen okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde, çağın gereklerine uygun şekilde çocuğun tüm ihtiyaçlarına yanıt verecek nitelikli öğretmenler yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Nitelikli öğretmen yetiştirmenin en önemli unsurları; öğretmen adaylarına lisans düzeyinde verilen derslerin içerikleri, eğitim verilen ortam ve eğitimi veren öğretim elemanının derse ilişkin uzmanlık düzeyidir.

Bu çalışmada, Türkiye'deki devlet üniversitelerinin okul öncesi öğretmenliği programlarında müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının müzik eğitimi dersine ilişkin görüşleri incelenmiştir.

1.2 Problem Cümlesi ve Alt Problemler

Problem cümlesi: Türkiye'deki okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşleri nelerdir?

Bu problemin çözümü için aşağıdaki alt problemlerin çözülmesine gerek duyulmuştur:

1. Öğretim elemanlarının ders kapsamındaki kişisel donanımları nasıldır?
2. Öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşleri nelerdir?
 - a) Öğretim elemanlarının MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'na ilişkin görüşleri nelerdir?
 - b) Öğretim elemanlarının dersin içeriği ve uygulanışına ilişkin görüşleri nelerdir?
 - c) Öğretim elemanlarının ders ortamına ilişkin görüşleri nelerdir?
 - d) Öğretim elemanlarının ders dönemi ve süresine ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde çeşitli değişkenlere göre anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - a) Öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - b) Öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde meslekte görev yaptığı hizmet süresine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - c) Öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde çalıştıkları bölgeye göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.3 Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'na, verdikleri dersin içeriği ve uygulanışına, dersi verdikleri ortama, verdikleri ders dönemi ve süresine ilişkin görüşlerini belirleyerek okul öncesi müzik eğitimi alanına katkı sağlamaktır.

1.4 Araştırmanın Önemi

Okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında verilen müzik eğitimi derslerinin gerçekleştirilmesinde çeşitli unsurlar rol oynamaktadır. Bunlar dersi veren öğretim elemanının derse ilişkin donanımı, dersin verildiği ortam, dersin süresi ve içeriği olarak sıralanabilir. Bu araştırmada, okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının bu unsurlara ilişkin görüşleri belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda oluşturulan önerilerin, konuyla ilgili kişi ve kurumlara okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında verilen müzik derslerinden sağlanan verimi arttırmaya yönelik katkı sağlayacağı düşünülmekte ve araştırma sonuçlarının ilgili çalışmalara kaynak olabileceği düşünülmektedir.

1.5 Sayıtlar

Bu araştırmada;

1. İzlenen yöntemin araştırmanın amacına uygun olduğu,
2. Veri toplama aracının bu araştırma için yeterli, geçerli ve güvenilir olduğu,
3. Öğretim elemanlarının uygulanan anket sorularına verdikleri yanıtların gerçek durumu yansıttığı,
4. Seçilen örneklemin evreni temsil ettiği sayıtlarından hareket edilmiştir.

1.6 Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Türkiye'deki 81 ilin 36'sı ile sınırlıdır.
2. Türkiye'deki devlete bağlı üniversitelerde bulunan okul öncesi öğretmenliği lisans programları ile sınırlıdır.
3. 2016-2017 eğitim-öğretim yılında okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanları ile sınırlıdır.
4. Araştırma, okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinin belirlenmesi ile sınırlıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

II KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1 Müziğin Çocuğun Gelişimindeki Yeri ve Önemi

21. yüzyılda eğitim alanında gerçekleşen yenilikler, çocuğun gelişiminde çok büyük bir etkisi olduğu bilinen sanat eğitiminin git gide ön plana çıkmasını sağlamıştır. Sanat dallarından biri olan müzik, çocukların eğitiminde her geçen gün daha da önemli bir konuma gelmektedir.

“Müzik, bugüne kadar çok çeşitli biçimlerde tanımlanmıştır. Bu tanımların bir çoğunda yer alan temel noktaları birleştiren bir yaklaşıma göre, müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür” (Uçan, 2005, s.10).

Müzik, sanatın bir dalı olmasının dışında, çocukların gelişiminde çok önemli bir yer tutmaktadır. Çocuk, günlük yaşantısındaki her türlü bilgiyi, deneyimi, kavramı müzik yoluyla geliştirip yapılandırabilir. Şarkı söyleme, enstrüman çalma, müzikli dramatizasyonlar vb. her türlü müziksel deneyim; çocukların fiziksel, bilişsel, sosyal-duygusal ve psikomotor gelişimlerine son derece önemli faydalar sağlamaktadır.

Hayatın ilk yıllarında eğitim için sağlanacak imkanlar, insanın içinde var olan potansiyelin ortaya çıkmasında büyük oranda etkilidir. Bu potansiyelin gelişiminde gerek yetişilen ortam gerekse çevredeki insanların, çocuğun eğitiminde büyük bir rolü vardır. Bu dönemde, olumlu veya olumsuz anlamda çocuğa verilen her şey, çocuğun ilerideki hayatını önemli ölçüde etkiler (Oktay, 2007).

Erken yaşta verilen eğitim, sadece çocuk için değil aynı zamanda toplum için de olumlu bir gelişmedir. Günümüzde elbette her aile bu eğitimi çocuğuna alıramayabilir. Bunun sebebi maddi yetersizlik veya bilinçsizlik olabilir. Bu da karşımıza bir sorun olarak çıkar. Okul öncesi eğitimin önemi ve son derece büyük bir ihtiyaç olduğu, bilimsel çalışmalarla kanıtlanmış ve fırsat eşitliği kavramıyla giderek belirginleşmiştir (Ural ve Ramazan, 2007).

Çocukların sanatın dallarıyla iç içe olduğu bir eğitimde, hem bedensel hem de ruhsal olarak sağlıklı bir birey olacakları yadsınamaz. Sanatın dallarından biri olan müzik de, çocukların gelişimlerine katkısı olan en önemli yollardan biridir.

Okul öncesi eğitim, çocukların gerek sosyal gelişimlerinin desteklenmesi gerekse diğer becerilerinin ortaya çıkarılması açısından son derece önemli bir eğitimidir. Küçük yaşlardan itibaren müziksel aktivitelerle dolu geçen bir çocukluk dönemi, çocuğun hem bireysel hem de grup içinde kendini ifade etme yeteneğini önemli ölçüde geliştirir.

Okul öncesi dönemde eğitim alacak çocukların müziksel gelişimine etki edecek unsurlardan birinin de okul öncesi öğretmeni olduğu bilinmektedir. Öğretmenin kullandığı eğitim programı, çocuğun bu yaştaki kazanımlarını son derecede etkileyecektir.

Çocuk gelişimine müziğin birçok katkısı olduğu bilinmekle beraber, müzik eğitimi çocuğun gelişimine uygun verme düşüncesinin odak noktası; okul öncesi öğretmenin müzik etkinliklerini doğru planlayabilme ve uygulayabilmesidir. Okul öncesi öğretmeni, müzik eğitimi dışındaki bilgi, deneyim ve yeterliklerinin dışında, müzik eğitimi ile ilgili gerekli donanımına da sahip olabilmelidir (Mertoğlu, 1993).

Okul öncesi eğitimin amaçları Türk milli eğitiminde şu şekilde sıralanmaktadır;

- “1. Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak,
2. Onları ilkokula hazırlamak,
3. Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak,
4. Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır” (MEB, 2013, s.10).

Okul öncesi eğitim, Türkiye’de örgün eğitimin zorunlu bir basamağı değildir. Ancak çocuk eğitimindeki önemli işlevleri göz önüne alındığında uzmanlar, okul öncesi eğitimin zorunlu hale getirilmesi gerektiğini önermektedir.

Türk milli eğitiminde okul öncesi eğitim için belirtilen amaçların dışında okul öncesi eğitim, çocuğun kendi kişiliğinin farkına varıp öz benliğine karşı pozitif algı oluşturmasını amaçlar. Bu sayede çocuk, ilkokula mutlu başlar. Bu mutluluk çocuğun başarısını yükseltecektir. Erken yaşta okul öncesi eğitime başlayan çocuklar, kendi yeteneklerinin, becerilerinin, farkına varabilir.

Çocuklar, bir gruba dahil olmak, herhangi bir etkinlikte görev almak, başarılı olmak veya kendilerini güvende hissetmek isterler. Çocuğa uygun şekilde planlanmış bir müzik eğitimi programı, çocuğun her türlü ihtiyacına yanıt verebilir. Örneğin, bir müzik eğitimi programı, çocuğun müziğin dışındaki alanlara da ilgi duymasını sağlayabilir. Farklı etkinliklerle yaratıcılığı desteklenebilir, istedik davranışlar geliştirmesine yardımcı olabilir (Çilden, 2001).

Eğitimciler, toplumu değiştiren bireylerdir. Verimli bir öğretme ve öğrenme süreci yaşayabilmeleri için, çocuğu tanımalı, çocuğun özelliklerini, gelişim dönemlerini, öğretme-öğrenme ortamı ve süreçlerini bilmelidirler.

Çocuklar, bir eğitim kurumunda öğrenime başladığında, aileleriyle değil öğretmenleriyle daha çok vakit geçirmektedir. Bu yüzden, öğretmenin, çocuğa kazandırdıkları veya kazandırmadıkları, çocuğun gelişimini tüm yönüyle etkiler.

Müzik dersi, genellikle yetenekli öğrencilerin başarılı olarak geçtiği bir ders olarak algılanır. Her çocuğun yeteneği ve ilgisi aynı olmasa da, aslında her çocuk müziği öğrenebilir. Çocuğun ailesi, içinde bulunduğu ortam gibi faktörler, çocuğun müzik etkinliklerindeki becerilerini ve günlük yaşam aktivitelerini etkileyebilir.

“Çocuğun müziksel özellikleri, genellikle çocukluk döneminin ilk yıllarından itibaren kendini belli etmeye başlar. Bu olgu, çocukta müziksel oluşum, gelişim, değişim ve biçimlenimin erkenden başladığını gösterir” (Uçan, 2005, s.16).

Çocuklar doğduklarında, doğuştan müzik kabiliyetlerini geliştirmeye yetenekli şekilde doğarlar. Çocukların zihinleri öğrenmeye, algılamaya, meraka çok açıktır. Müziksel konularda çok hızlı eğitilebilirler. Bu nedenle müziğin çocuğun yaşamının ayrılmaz bir parçası olduğu göz ardı edilmemelidir. Öğretmenler ve ebeveynlerin bu

durumu önemseyerek çocuklarına yaşına uygun müzik eğitimi aldırması, çocuğun müziksel potansiyelinin ortaya çıkmasına ortam sağlayabilir.

Her çocuk müziğe aynı ölçüde yetenekli değildir. Fakat bütün çocuklar müziği severler. Bu konuda araştırma yapan bilim adamlarına göre, çok üstün yetenekli çocuklar ve çok yeteneksiz çocuklar istisna kabul edilmektedir. Bu istisnalar dışında kalan bütün çocuklar, az ya da çok müziğe yetenekli sayılmaktadırlar. Ancak bu yeteneğin gelişimi büyük ölçüde içinde buldukları ortama bağlıdır. Yetişmeye elverişli ortam ve koşullar bulunamazsa, çocuk üstün yetenekli de olsa, müzik sanatçısı olamaz (Öztürk, 2007).

Çocuklar, kendilerindeki müziksel yeteneklerin farkında olmayabilirler. Bu yüzden, veli ve öğretmen çocuğun ilgisini çeken aktiviteleri gözlemleyerek, çocuğu müziksel aktivitelere teşvik edebilir.

Çocukların müzik ile ilgili herhangi bir aktiviteye özendirilmesi (koroda bulunma, bir enstrüman çalma gibi), çocukların psikomotor becerilerine, toplum ile sosyalleşmelerine, bilişsel gelişimlerine olumlu anlamda etki eder. Okul öncesi dönemde çocuğa verilecek müzik eğitimi, çocuğun dikkatini çekecek ve çocuğun hoşlanabileceği şekilde oluşturulmalıdır. Gerek ortam, gerekse şarkı ve her türlü müziksel etkinlik seçimi son derece dikkatli yapılmalıdır. Sürekli yeni bilgiye açık olan ve kendisini geliştirmeye çalışan bir öğretmenin, öğrencilerinin hepsini içine alan şekilde bir müzik öğretim planı geliştirmesi son derece önemlidir (Gül ve Bozkaya, 2014).

2.2 0-6 Yaş Çocuğunun Müziği Algılama Beceri

Okul öncesi yaş grubundaki çocukların müziksel algı ve becerileri, her yaşta farklılık gösterir. Çocuklara, gelişim dönemlerine uygun şekilde müzik eğitimi vermek çok önemlidir.

2.2.1 0-2 Yaş Çocuğunun Müziği Algılama Becerisi

Sağlıklı bir bebek dünyaya geldiğinde duyma yetisine sahip bir şekilde dünyaya gelir. Müziği rahatlıkla algılayabilir. Ancak merkezi sinir sistemi henüz gelişmediğinden, ilk zamanlarda bebeğin tepkileri refleks olarak yorumlanabilir. Bebekler annelerinin ninnileriyle rahatlıkla uyurken ileriki zamanlarda bu pasif

dinleme, yerini aktif dinlemeye bırakır. 1 yaşına basan çocuk, kolay bir ezgiyi mırıldanabilir ve hayvan sesleri çocuğun ilgisini çeker. 1,5 yaşına geldiğinde, ritmik hareketler yapmaktan zevk alır. Bu dönemde çocuğun dikkatini yüksek ses çeker. Bir şeyleri birbirine vurarak ses yapar. İki yaşına geldiğinde hatırlama yeteneği belirginleşir. Bir tekerlemeye kendi kendine sözcükler katabilir ve duyduğu şarkıların bazı kısımlarına eşlik etmeye çalışabilir (Başer, 2004).

2.2.2 3 Yaş Çocuğunun Müziği Algılama Becerisi

3 yaşındaki çocuklar, oyun dönemine girmişlerdir ve psikomotor becerileri gelişmiştir. Bu dönemde, şarkı ve şiir öğrenmek çocuğun dilsel ve bilişsel yeteneklerini geliştirir (Yavuzer, 2010).

Bu yaşta çocuk, müziğe kendi kendine geliştirdiği hareketlerle eşlik eder. Örneğin, dönerek, adımlayarak, parmakları üzerinde yükselip alçalarak vb. hareketlerle şarkılara danslar ekler. Bazı enstrümanları çalmada başarılı olabilir (Başer, 2004).

2.2.3 4 Yaş Çocuğunun Müziği Algılama Becerisi

4 yaş, nesnelerin karşılaştırılması ve ayrıştırılması becerisinin geliştiği dönemdir. Bu yüzden çeşitli işitsel ayrımları bu dönemde yapabilirler. Örneğin, bir sesin yüksek ses mi yoksa alçak ses mi olduğu, gürültülü mü sessiz mi olduğu, uzun bir ses mi kısa bir ses mi olduğunu hemen anlayabilirler. Artık bir masal anlatırken yahut şarkı söylerken, sesin bu tip özelliklerini kullanabilirler (Başer, 2004).

“Kendine özgü şarkılar mırıldanır, söyler. Ritim vuruşlarına tam olarak uyamaz. Genellikle yavaş vuruşlarda değil, hızlı vuruşlarda başarılıdır. Sesin alçak ve yüksek tonda oluşunu fark eder ve bu ayrımı hareketlerle tanımlar” (Ürfioğlu, 1989, s.9).

2.2.4 5 Yaş Çocuğunun Müziği Algılama Becerisi

Çocuklar 5 yaşına geldiklerinde, kişisel yeteneklerinin belirginleştiği fark edilir. Yine bu yaşlarda arkadaş seçimi bakımından sosyal tercihlerinin ortaya çıktığı görülür. Grup içinde arkadaşlarıyla olan ilişkilerinde seçici olabilirler; lider veya üye olma yönünde tercih yapabilirler. Bu yaştaki çocuklarda ritim duygusu gelişme gösterirken ritmik hareketlerle müziğe eşlik edebilirler. Bu yaştaki çocuğun düzeyine uygun şekilde verilecek temel müzik yazılarını ve değerlerini kavrayıp, sözlü ve yazılı

olarak ifade edebilirler. Yine bu yaştaki çocuklar, doğal gelişimlerinin üzerine inşa ettikleri müzik bilgileri sayesinde, kendilerine bir repertuvar oluşturabilirler (Başer, 2004).

2.2.5 6 Yaş Çocuğunun Müziği Algılama Becerisi

Son çocukluk dönemi olarak da adlandırılan 6. yaşta, ince kas becerilerinin, göz-el koordinasyonunun son derece geliştiğini gözlemleyebiliriz. Bu yaştaki bir çocukta denge gelişmiştir ve çocuk artık seri bir şekilde yürüebilir, topu düzgün bir şekilde kullanabilir, iki elini rahatlıkla farklı şekillerde kullanabilir bir hale gelmiştir (Yavuzer, 2010).

“6 yaş çocukları kuvvetli bir ritm duygusuna sahiptirler. Ritm modelini anlayabilir ve uygulayabilirler. Akordlu ve akordsuz enstrümanları büyüyen bir kabiliyetle çalabilir, hatta nüans uygulayabilirler” (Başer, 2004, s.4).

Ürfioğlu (1989), çocukların yaşlarına göre müziksel becerilerini belirtirken, 6 yaş çocuklarının, yüksek ve alçak sesleri, uzun ve kısa sesleri, gürültülü sesleri veya gürültüsüz sesleri ayırt edebileceğini ve şarkıların ritmine hareketleriyle düzgün bir şekilde eşlik edebileceğini ifade etmiştir (Ürfioğlu, 1989).

2.3 Müziğin Çocuğun Gelişim Alanlarına Etkileri

“Müzik çocuğun bilişsel, psikomotor, dil, sosyal, duygusal gelişimini, iletişim ve farkında olma becerilerini, estetik ve yaratıcılığını desteklemektedir” (Ömeroğlu, Ersoy, Tezel Şahin, Kandır ve Turla, 2006, s.82).

2.3.1 Dil Gelişimi

Müziğin çocuğun dil gelişimine büyük etkisi vardır. Sözleri olan müzikler, yani saymaca, tekerleme vb. çocuk şarkılarının çocuğun dil gelişimine etkisi olduğu bilinmektedir. Bu tip şarkılar çocuğun kelime haznesini geliştirdiği gibi, çocuk şarkıları söylerken kelimeleri düzgün telaffuz etme becerisi edinir, kelimelerin ritim ve vurgularını öğrenir, tekerlemeler ve saymacalar çocuğun akıcı konuşabilme becerisini geliştirebilir (Sun ve Seyrek, 1993).

Çocuk şarkı söylerken yeni kelimeler ve cümle kalıpları öğrenebilir. Düzgün konuşma şeklini içselleştirebilir.

2.3.2 Bedensel ve Psikomotor Gelişim

Müziğin, çocukların bedensel gelişimine etkisinin çok büyük olduğu bilinmektedir. Özellikle büyük ve küçük kas gelişimine etki eden müzik, çalgı kullanan bir çocuğun koordinasyon ve güç gibi kavramlarının gelişmesine yardımcı olur.

Çocuk şarkı söylerken, konuştuğu zamankine göre daha farklı nefes alır. Ve bu sırada cümleleri nefesiyle kontrol etmeye çalışabilir. Bu da çocuğun akciğerlerinin gelişmesine ve nefesini kontrol edebilmesine olanak sağlayabilir (Sun ve Seyrek, 1993).

Çocuk, herhangi bir enstrümanı veya enstrüman gibi kullanılacak oyuncakları kullanırken, büyük ve küçük kasları gelişebilir, aynı zamanda müzik ile devinme, çocuğun fiziksel gelişimini önemli ölçüde etkileyebilir.

“Çocuklar bir oyuncak ksilofonun anahtarlarını keşfettiklerinde, hareket ve dans aracılığıyla canlı bir müziğin duygusunu yorumladıklarında psikomotor becerileri gelişmektedir. Bütün bu aktiviteler sesi açıklama ve müzik yapma alıştırmaları büyük ve küçük kasları kontrol etmeyi kapsamaktadır” (Ömeroğlu ve diğerleri, 2006, s.82).

2.3.3 Bilişsel Gelişim

Müziğin bilişsel gelişime önemli ölçüde etki ettiği bilinmektedir. Çocuk, müzik eğitimi yoluyla çeşitli kavramları kolaylıkla öğrenebilir. Örneğin, doğa olayları, mevsimler, vücudun bölümleri, hayvanlar, bitkiler, meyveler, sebzeler, sayılar, şekiller, aile bireylerini-akrabaları isimlendirme, yer-yön kavramları, uzun-kısa, büyük-küçük vb. birçok konuyu içinde barındıran şarkıların öğretilmesi veya dinletilmesi çocuğun bilişsel gelişimini olumlu yönde etkileyebilir. Nitekim, okul öncesi eğitim programında yer alan bilişsel gelişim ile ilgili amaçların kazanımı, müzik eğitimi ile gerçekleştirilebilir.

Müziksel etkinlikler, çocukların matematik alanındaki becerilerini arttırmak veya desteklemek amacıyla kullanılabilir. Müziğin, çeşitli matematiksel hesaplamaları içinde barındırmasının yanında aynı zamanda matematiksel kavramların şarkılar yoluyla verilmesi de çocukların bilişsel gelişimine katkıda bulunabilir.

Şarkı sözlerini hatırlamaya çalışırken ezber yeteneği güçlenebilir, iyi bir dinleyici haline gelebilir.

2.3.4 Sosyal ve Duygusal Gelişim

Müzik; güven duygusunu, grup içi olumlu iletişim ve etkileşimi sağlar. Okul öncesi müzik faaliyetleri, genellikle topluca uygulanan faaliyetler olduğu için bu tür etkinliklerde çocuğun pedagojik durumu göz önüne alındığı takdirde, çocuk bu grupta kendisine güvenerek kendi kendine şarkı söyleyebilme, bir enstrümanı kendi başına çalabilme arzusunda olabilir (Dinçer, 1992).

Müzik yoluyla çevresine karşı duyarlı, estetiksel algısı yüksek çocuklar yetiştirilebilir. Çocuğa; uyumlu olma, birlikte hareket edebilme ve disiplin alışkanlığı edindirilebilir. Yaratıcılığa teşvik edilerek güven duygusu aşılabilir. Negatif duygu ve düşünceler, çekingen veya saldırgan olma, özgüvensizlik gibi olumsuzluklar, müzik yoluyla olumlu davranışlara çevrilebilir. İçinde bulunduğumuz toplumun kültür özelliklerini şarkılar ve danslarla öğrenerek vatan sevgisi gelişebilir.

2.4 Müzik Eğitiminde Çağdaş Eğitsel Yaklaşımlar

Müzik eğitiminin, yaratıcılığı önemli derecede geliştiren sanat dallarından biri olduğu bilinmektedir. Gün geçtikçe dünyada daha çok değer gören okul öncesi eğitim, çocuğa geleneksel yöntemlerden çok, gelişen ve değişen yöntemlerle çocukların içinde var olan yaratıcı potansiyeli ortaya çıkaracak şekilde verilmelidir.

20. yüzyıl, temel müzik eğitimi açısından önemli gelişmelerin yaşandığı bir dönemdir. Bu dönemde Orff, Dalcroze, Kodaly, Suzuki gibi eğitimciler ortaya koydukları prensiplerle müzik eğitimi adına büyük yenilikler getirmişlerdir (Toksoy ve Beşiroğlu, 2006).

2.4.1 Dalcroze Yöntemi

Adını, geliştiricisi olan İsviçreli Emile Jaques Dalcroze'dan alan bu yöntem, Eurhythmics olarak da adlandırılır. Bu yöntemin temeli, ritimdir ve müziksel ritmin tüm kaynağının insan bedeninin doğal ritminden yola çıkılarak ortaya çıkarılabileceğini savunur (Tekin Gürgen, 2006).

Dalcroze yöntemi ile yapılan müziksel etkinliklerde hareket, etkinliğin odak noktasıdır. Müziğin tüm unsurları hareket ile uygulanabilir. Örneğin, derse yürüme hareketi ile başlanır. Öğrenciler, duydukları sese, ezgiye uygun şekilde doğaçlama olarak hareket ederler. Doğaçlama yapılırken masallar, şarkılar ve vücutla çeşitli sesler çıkarılabilecek hareketler kullanılır (Tekin Gürgen, 2006).

2.4.2 Orff-Schulwerk Yöntemi

“Alman besteci ve müzik eğitimcisi Carl Orff (1895-1982) tarafından geliştirilmiş olan Orff öğretisinin temelinde yaşayarak öğrenme vardır. Hareket eden, dans eden, müzik yapan insanın iç dinamizmini, yaratıcı kişiliğini, bireysel anlatım biçimlerini ortaya çıkaran, tüm duyuşlar tarafından algılanan etkinlikleri içermektedir” (Tekin Gürgen, 2006, s.87).

Orff yönteminde ritim önemli bir unsurdur. Özellikle vücut, bir ritim enstrümanı gibi kullanılır. Doğaçlama yoluyla müzik yapma, orff etkinliklerinin merkezindedir. Ostinato diye adlandırılan ritmik motiflerin yinelenmesi; vücudu ritmik şekilde kullanarak, çeşitli çalgılarla, ritmik konuşmalar ve melodilerle gerçekleştirilebilir. Orff yönteminde pentatonik dizi kullanımı ön plandadır. Pentatonik dizi, çocukların kendi melodilerini oluşturabilmelerine olanak sağlar. Orff yöntemi, çocuğu yaratıcılığa teşvik eder (Bilen, Özevin ve Canakay, 2011).

“Orff-Schulwerk’in önemli özelliklerinden biri de uygulandığı ülkenin kültürünü çıkış noktası olarak almasıdır. Günümüz itibarıyla Orff-Schulwerk’in gelmiş olduğu noktaya bakıldığında, öğretinin tüm dünyada yaygınlık kazandığı ve uygulandığı her ülkenin kendi kültürel özelliklerine uyarlandığı görülür. Bugün Salzburg’daki Orff Schulwerk Forum çatısı altında, dünyanın çeşitli ülkelerinde faaliyet gösteren otuzun üstünde Orff Schulwerk kuruluşu bulunmaktadır” (Toksoy ve Beşiroğlu, 2006, s.25).

2.4.3 Kodaly Yöntemi

Eğitimin çocuklara, hayat serüveni içinde, olabilecek en erken zamanda verilmesi gerektiğini ifade eden Kodaly, bu eğitimin; aynı zamanda çocuğun tabii gelişimine paralel bir seyir izlemesi gerektiğini de ifade etmiştir. Kodaly, müzikal anlamda okuyup yazabilen yetişkinlerden oluşan bir topluma ulaşmayı hedeflemiştir. Müziğin

herkes için olduğunu savunan Kodaly'ye göre; her bireyin müzikal okuma ve yazmayı bilmesi gerekir. Bir dil öğrenilirken, konuşmaların devamlı duyma/dinleme yoluyla öğrenilebilmesi düşüncesiyle hareket eden Kodaly, müziğin de bu şekilde model alınarak öğrenilebileceğini savunmuştur (Özeke, 2007).

Kodaly yöntemi, çeşitli ritmik heceler, fonomimi ismiyle adlandırılan el işaretleri, yer değiştirebilen do (aralıklama sistemi) ve solfej eğitimi gibi teknikler içerir. Bu teknikler kullanılırken çok çeşitli şarkıların kullanılması önerilir. Örneğin, halk şarkıları, çocuk oyunlarında kullanılan şarkılar ve tekerlemeler, büyük bestecilerin yapıtları kullanılabilir. Bu tekniği uygularken özen gösterilmesi gereken konu, çocuğun yaşamakta olduğu olguları esas almaktır (Özeke, 2007).

“Kodaly yönteminde derslere teorik kavramların öğretilmesinden önce çocuğun tanıdığı ya da aşına olduğu şarkıların kulaktan öğretilmesiyle başlanır. Bilinenden bilinmeyene giden bir düzen vardır. Öğretilecek bir müzik fikri önce oyunlarla ve şarkılarla çocuk farkında olmadan çalıştırılır, ardından sembollerle tanıtılır. İşitsel beceriler geliştirilmeden müziksel sembollere geçilmez” (Tekin Gürgen, 2006, s.89).

2.4.4 Suzuki Yöntemi

“Suzuki öğrenme yöntemini geliştiren Shinichi Suzuki (1898-1998)'dir. Bu yöntem çocuğun kulağını geliştirmeye yönelik olup, müziği çocuk daha doğuştan itibaren dinleyerek büyür. Suzuki öğrenme yöntemi ile çocuk, kulaktan çalgıyı çalabilecek duruma getirilir. Önemli olan çalgı eğitimini küçük yaşlardaki çocuklara benimsetebilmektir. Bu öğretimde ise bire-bir öğretim yapılması önemli olup, bu yöntemle keman eğitimi öğretilir. 3 -4 yaşlarındaki çocuklara çalgı eğitimi verilmeye başlanılır. Bu yöntemde çalgı eğitiminden sonra nota eğitimi verilir. Nota eğitimine başlayabilmek çocuğun hem yeteneğine hem de yaşına bağlıdır” (Çevik, 2007, s.97).

Yeteneğin doğuştan değil, sonradan kazanıldığını ileri süren Suzuki'ye göre, sabır ve tekrar başarının anahtarıdır. Taklit etme, hafızada tutma, dinleme ve özellikle enstrümanda profesyonelleşme becerileri, Suzuki yöntemiyle geliştirilebilecek becerilerden olabilir.

2.4.5 Montessori Yöntemi

“Montessori yöntemi İtalyan Dr. Maria Montessori (1870-1952) tarafından geliştirilmiş, bireysel eğitime dayanan bir yöntemdir. Montessori düşüncesine göre eğitim, öğretmenin bilgiyi vermesiyle gerçekleşmez, eğitim ve öğrenme insanın tamamıyla gelişigüzel tecrübelerle elde edilebileceği doğal bir süreçtir” (Kaya, 2011, s.45).

İtalya'nın doktor unvanını alan ilk kadını Dr. Maria Montessori'dir. Antropoloji, psikiyatri ve eğitim alanlarında eğitim alan Dr. Maria Montessori, aldığı eğitimlerle çocuklar üzerinde birtakım çalışmalarda bulunmuştur. Bu çalışmalarla birlikte, tüm çocukların, ortaya çıkarılması gereken büyük bir potansiyele sahip olduğunu vurgulamıştır (Kaya, 2011).

“Müzik eğitiminde, ses dinleme ve ayırt etme çalışmaları, şarkı söyleme, ritim çalışmaları, yaratıcı hareket ve dans, müzik eşliğinde hareket, müzikli öykü oluşturma ve çeşitli işitsel algı etkinlikleri yapılmaktadır” (Kaya, 2011, s.46).

2.5 Dünya'da Okul Öncesi Eğitim İçin Atılan İlk Adımlar

Okul öncesi eğitim, çağdaş eğitim sisteminin olmazsa olmazıdır. Günümüzde okul öncesi eğitimin, dünyanın birçok ülkesinde zorunlu eğitim olarak verilmekte olduğu görülmektedir. İnsanlar bilgi, beceri ve yetenekleri daha çok eğitim sistemleri vasıtasıyla edinmektedir. Bu bağlamda okul öncesi eğitimin, eğitim aşamaları arasında insanı hayata hazırlayan ilk basamak olduğu söylenebilir. Okul öncesi eğitimin kurumsallaşması konusuna bakacak olursak, yirminci yüzyılın ikinci yarısından beri gelişmelerin yaşandığını ve bu dönemde okul öncesi eğitimin, Sanayi devriminin etkisiyle kadınların çalışma hayatına katılmasının sonucunda bir zorunluluk haline geldiğini belirtebiliriz. Şimdilerde, çocukların fiziksel, sosyal ve duygusal, bilişsel, psikomotor gelişimlerini son derece önemli düzeyde etkileyen okul öncesi eğitimin, son derece önemli bir eğitim kademesi olduğu bilinmektedir.

“Çocukluğun tarihi konusunda yapılan araştırmalar, okul öncesi dönemin farklı bir gelişim dönemi olması ile ilgili ilk bilgilerin Eski Yunan'da ortaya konduğunu göstermektedir. Ancak çocukluğun yeniden keşfi ve düşünürlerin ilgi alanına girmesi 16-17. Yüzyıldan itibaren başlamıştır. 20. yüzyılda ise

kesin olan, bu dönemin artık gelişim özellikleri ve eğitim ihtiyaçları yönünden farklı bir dönem olarak kabul edildiğidir. Bu nedenle de günümüz eğitim literatüründe *okul öncesi dönem, okul öncesi eğitim, okul öncesi eğitim kurumları ve okul öncesi eğitim programları* kavramları giderek daha fazla kullanılır olmaya başlamıştır” (Oktay, 2007, s.63).

Bazı bilim dalları okulöncesi dönemle ilgili çalışmalar yapmıştır. Örneğin, psikoloji ve eğitim dallarındaki ilerlemeler, okul öncesi dönemin çok önemli bir dönem olduğunu ortaya koymuş ve okul öncesi dönemin kendine özgü birtakım eğitimsel gereksinimlerini ortaya çıkarmıştır. Eğitim ve psikoloji dalları, çocukların, yaşlarına göre ve belli bir plan dahilinde eğitilmesi gerektiğini ortaya çıkarmıştır. Böylece çocukları her alanda geliştiren okul öncesi dönem, bir eğitim dönemi olarak önemli bir yere gelmiştir (Levent, 1983).

Eğitimin, insanın doğumuyla birlikte başlayan bir süreç olduğunun anlaşılmasına paralel olarak, ailenin, çocuğun yetiştirilmesiyle ilgili rolü de önem kazanmıştır. Buna bağlı olarak gelişmiş toplumlarda ailelerin eğitimi de önem kazanmış, bunun için, ilgili kurumlar; danışma birimleri ve eğitim merkezleri kurmuşlardır. Okul öncesi eğitim kurumları da henüz zorunlu eğitim çağında olmayan 0-5 yaş grubu çocukları için ailelere rehberlik etmekte ve destek olmaktadır. Kadınların çalışma hayatına daha yoğun bir şekilde girmesiyle birlikte okul öncesi eğitim kurumlarının önemi ve gereksinimi daha da artmış, ülkemizde de aynı süreç izlenmiştir (Oktay, 1983).

Platon ve Aristo, antik çağda çocukların gelişim özellikleriyle ilgilenen ve çocuğa uygun eğitim arayışına giren kişilerin başında yer alırlar. Platon, bireysel farklılıklara dikkat çekerek, her çocuğun farklı yetenekleri olduğunu ve çocukların bireysel özellik-yetenekleri göz önünde bulundurularak eğitim almalarının doğru olacağını vurgulamıştır (Tufan, 2006).

“Gerçek yaşamda öğretmen ve öğrencisi konumunda olan bu iki düşünürün eğitim görüşleri bazı ortak özellikler taşımakla birlikte, birbirlerinden belirli noktalarda farklılıkları da içermektedir. Plato, eğitimin olabildiğinde erken, evin dışında ve devlet okullarında, öncelikle devletin çıkarlarını gözeterek insanlar yetiştirecek şekilde verilmesini önerirken; öğrencisi Aristo,

çocukların 7 yaşına kadar anneleri ile birlikte kalmalarını ve bireysel özellikleri de dikkate alınarak eğitilmelerini ister” (Oktay, 2007, s.42).

“Batıda, okulöncesi eğitimin kökleri Comenius (1592-1670), Rousseau (1712-1778), Pestalozzi (1746-1827)’ye kadar uzanır. Bu eğitimcilerin hepsi de, eğitimde çocuğun özelliklerinin ve haklarının gözönünde bulundurulması gerektiğini savunmuşlardır” (Levent, 1983, s.241).

“17. yüzyılın en önemli düşünürlerinden biri olan Comenius (1628-1654), ilk çocuklukta en iyi öğrenmenin duyular yoluyla olacağını söyleyerek bu süre içerisinde somut ve duyulara dayalı bir eğitimin gerekliliğini savunmuştur” (Tufan, 2006, s.185).

“18. yüzyıl, insan düşüncesinin gelişmesinde insan aklına verilen değer yönünden “Akıl Çağı” ve “Aydınlanma Çağı” olarak tanımlanır. Bu çağın en önemli düşünürlerinden biri olan Rousseau (1712-1778), “Emil” adlı eserinde farklı gelişim özellikleri gösteren çocukların bu özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun olarak yetiştirilmeleri gerektiğini belirterek, çocuk merkezli eğitim yaklaşımlarının öncülerinden olmuştur” (Tufan, 2006, s.185).

Froebel (1782-1852), 36-72 aylık çocuklar için anaokulu kuran ilk kişidir. 1816’da anaokulu kurmasının yanı sıra, çocukların kullanabileceği ve gelişimlerini olumlu yönde etkileyecek birtakım oyuncaklar oluşturduğu bilinmektedir (Poyraz ve Dere Çiftçi, 2011).

“Ancak küçük çocukların eğitimi konusunda Batıda ilk gözle görülen yaklaşım, Friedrich W.A. Froebel (1782-1852)’le başladığı kabul ediliyorsa da, esasında okulöncesi eğitimin öncülüğünü, Osmanlı Türklerinin yaptığı görülür. Fatih döneminde 4 yaşlarındaki çocuklar, Sıbyan Mektepleri’nde eğitime tabi tutulmuş ve bu eğitim, Osmanlı Devletinin sonuna kadar devam etmiştir” (Levent, 1983, s.241).

2.6 Çeşitli Ülkelerde Okul Öncesi Eğitim Uygulamaları

Her ülkenin kendisine özgü bir okul öncesi eğitim sistemi bulunmaktadır. Aşağıda; Danimarka, Almanya ve Finlandiya’da okul öncesi eğitim ile ilgili kısa bilgiler yer almaktadır.

Erginer (2006), Danimarka’da okul öncesi eğitimin zorunlu olmadığını, 0/6-7 yaş için okul öncesi eğitim verilen kurum seçeneklerinin çok fazla olduğunu ve bu okullarda karma eğitim verildiğini, öğrencilerin giriş şartı olarak sadece yaşına bakıldığını belirtmiştir. Aynı zamanda okulların finansal yönden sorumluluğunun belediyelere ait olduğunu ve okul öncesi eğitimin; kreşler (6 ay - 3 yaş), anaokulları (3/6-7 yaş), bütünlenmiş kurumlar, belediyenin çocuk-bakım üniteleri ve temel eğitim okullarına bağlı okulöncesi sınıfları(5 -6 yaş) gibi kurumlarda sunulduğunu belirtmektedir (Erginer, 2006).

Almanya’da okul öncesi eğitime baktığımızda iki çeşit eğitim kurumu karşımıza çıkar. Bunlar, günlük bakım merkezleri ve kreşlerdir. Bu eğitim kurumları üç yaşa kadar olan çocukları kapsar. Bunun dışında özel günlük anneler vardır. Okul anlamında eğitim 3-6 yaş arasını kapsar. Almanya’da çocukları temel eğitime hazırlayan anasınıfları vardır ve bu eğitim mecburidir. Almanya’daki bazı eyaletlerde 5 yaşındaki çocuklar için anasınıfı açılabilir. Çoğunlukla kilise, özel dernek(gönüllü) ve yerel kurumlar(belediyeler) ile yürütülen anaokullarının denetimi, gençlik daireleri vasıtasıyla gerçekleşir. Bu anaokullarında, çocukların belirli bir müfredatla değil çoğunlukla oyunlarla, çocuğun yaşına uygun etkinliklerle uğraşması sağlanır. Bunun sebebi çocukları günlük hayata adapte edebilmektir. (Arslan, 2005).

Kuzey Avrupa ülkelerinden Finlandiya, sosyal uygulamalarla ailelere çeşitli imkanlar sunmaktadır. Doksanlı yılların ortalarından itibaren ailelere, 7 yaşın altındaki çocukları için anaokullarından ve kreşlerden faydalanma olanağı sağlanmıştır. Ayrıca anaokulları ve kreşlere devam eden çocuklara yiyecek-içecek imkanı sunulmakta ve isteyen aileler çocuklarını, para ödmeden okutabilmektedir. Bu eğitim hizmetleri, 0-7 yaş grubu için eğitilmiş uzmanlar tarafından verilmektedir. Tüm bu hizmetler, kamu yönetiminin denetim ve gözetimi altında yapılmaktadır (Arslan, 2005).

2.7 Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimin Tarihçesi

“Türkiye’de küçük yaştaki çocukların eğitiminde okullardan yararlanılmasının tarihçesi 15.yüzyıla, Fatih Sultan Mehmet zamanına kadar uzanır. Bu dönemde vakıflar aracılığıyla kurulan eğitim kurumları arasında yer alan ‘ Sıbyan Okulları ‘ bir anlamda erken çocukluk eğitim kurumlarının ilk örnekleri sayılabilir” (MEB, 2011, s.14).

“Osmanlı Döneminde yerli halk için olmamakla birlikte azınlıklar ve yabancılar için büyük kentlerde anaokullarının açıldığı görülür” (MEB, 2011, s.14).

Sosyo-ekonomik koşullar Batı’daki endüstriyel devrimin etkisiyle anaokulu kurulması düşüncesini beraberinde getirmiştir. Çalışan kadınların, çocuklarının bakımı ve eğitimi konusu sorun teşkil etmekle birlikte çeşitli okul öncesi eğitim kurumlarının açılmasına vesile olmuştur. Türkiye’de ise, endüstride çok fazla gelişme olmamış, savaşta hayatını kaybeden erkeklerin yerine kadınların çalışma hayatına adım atması ve bu kadınların çocuklarına veya savaşta yetim kalan çocuklara bakılması ve çocukların eğitilmesi için okul öncesi eğitim zorunlu bir durum haline gelmiştir (Akyüz, Uygun ve Kafadar, 2005).

“Türkiye’de bugünkü anlamda okul öncesi eğitim kurumlarının kurulmasından önce, erken yaş çocuklarının eğitimini üstlenen bazı eğitim kurumları mevcuttu. Bu kurumlar, esasında anaokulu olarak kurulmamakla beraber, kısmen bu işlevi de görüyorlardı. Bunlar; sıbyan mektepleri, ıslahhaneler, Dârüleytamlardır” (Akyüz, Uygun ve Kafadar, 2005, s.150).

1908 öncesinden balkan savaşlarına varıncaya dek resmi olmayan Ana Mektepleri, balkan savaşlarından sonra ise resmi Ana Mektepleri’nin açıldığı görülmektedir. Bu dönemde henüz hazırlıklı olmadıklarından ve bu mekteplere kadın öğretmen yetiştirilmediğinden, bu okullara yabancı öğretmenler görevlendirildi. Öyle ki, bu okullarda öğretilen şarkı ve şiirleri bile bu öğretmenlerin yazdığı bilinmektedir. Buradaki öğretmenlerin iki kaynaktan yetiştirildiği anlaşılmaktadır. Bunlar, Allians İsrailit ve İstanbul Darümuallimatındaki Ana Muammelime Sınıfı. Bu öğretmenlerin, Avrupa’nın çok geride bıraktığı ve zararlı olduğu belirlenmiş yöntemleri kullandıkları bilinmektedir (Akyüz, 1999).

1913'te Tedrisat-ı İptidaiye Kanunu Muvakkat'i çıkarıldığı, 3., 4. ve 5. maddelerinde okul öncesi eğitimin ele alındığı, 1915'te yayımlanan Ana Mektepleri Nizamnamesi ile de anaokulları ve anasınıflarının açılmaya başlandığı bilinmektedir (Türk, 1999).

1923 yılında 38 ilde 80 tane anaokulu olduğu bilinmektedir. Harf inkılabı ile, okul öncesi eğitime adanan ödenekler, ilköğretim düzeyi eğitime geçirilmiştir. Var olan anaokullarının işlerliğine ise 1937-1938 öğretim döneminde son verildiği bilinmektedir. Bu tarihten sonra gerçekleşen eğitim şuralarında, okul öncesi eğitimin ne kadar önemli olduğu çeşitli zamanlarda dile gelmiş, ancak bu konuda faaliyet gösterilmemiştir (Çelik ve Gündoğdu, 2007).

1960 yılından sonra okul öncesi eğitim ile ilgili yapılan düzenlemeler dikkat çekmektedir. 5-15 Şubat 1962'de gerçekleştirilen 7. milli eğitim şurasında, okul öncesi eğitimin önemine oldukça dikkat çekilmiştir. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra 16 Haziran 1962 tarihinde ise "Anaokulları ve Sınıfları Yönetmeliği" yayımlanmıştır. Bu yönetmeliğin yayımlanmasının ardından hem resmi hem özel olmak üzere, okul öncesi çocuklarına hizmet veren kurumlarda artış olduğu görülmüştür (Aral, Kandır ve Yaşar, 2002).

Okul öncesi eğitim konusunu detaylı şekilde ele alan ve bu konuda kararların alındığı ilk şura, XIV. MEB şurasıdır. Bu şura, 29 Eylül 1993 yılında yapılmıştır (Tufan, 2006).

2002'de ise Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği yayımlanmıştır. Bu yönetmelik, MEB'e bağlı özel veya resmi tüm okul öncesi eğitim kurumlarını kapsamaktadır ve yönetmelikte bu kurumların kuruluşu, yönetimi, görevleri ve işleyişleriyle ilgili esasları ele almaktadır (Aral ve diğerleri, 2002).

Türkiye'de 3-6 yaş arasındaki çocuklar için 2006 yılında bir okul öncesi eğitim programı yürütmeye konulmuştur. Bu program 2013 yılında geliştirilerek yeniden düzenlenmiş ve uygulamaya konular hale getirilmiştir. Programın yapısı, gelişimsel-eklektik ve sarmal olarak ifade edilmiştir. Programda; çocukların gelişim alanları, her türlü ihtiyaçları, buldukları çevre koşulları düşünülerek hazırlandığı belirtilmiştir (MEB, 2013).

Şimdilerde Türkiye, okulöncesi eğitime verilmesi gereken önemin oldukça farkındadır.

2.8 Türkiye’de Okul Öncesi Öğretmenliği Programı’nın Tarihçesi ve Müzik Eğitimi Dersinin Programdaki Yeri

Eğitim fakültelerinde öğretmenlik programlarının hangi alanında olursa olsun, eğitim alan her öğrencinin kendi alanları dışında sanatsal dersleri de ilerideki yaşantılarında etkin bir şekilde kullanacakları donanıma sahip olacakları şekilde yetiştirilmesi önemlidir. Müzik, her türlü etkinlikte faydalanılacak eğitim aracıdır (Çevik ve Şahin, 2010).

1923 sonrasındaki beş yıl içinde, eğitimdeki düzenlemelerle, okul öncesi müzik eğitimine oldukça değer verildiği görülmektedir. Ana Muallim Mektebi, 1927’de yeniden açılmış, bu alanda yurt dışında eğitim almış öğretmenlerden faydalanılmıştır. 1961’de Kız Enstitüsü Çocuk Gelişimi ve Bakımı Bölümü ile Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, 1962’de Kız Sanat Yüksek Öğretmen Okulu, 1968’de Hacettepe Üniversitesi Ev Ekonomisi Yüksekokulu’ndaki Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü, müzik eğitimini zorunlu ders olarak vermiştir. 1983’ten beri de, okul öncesi öğretmeni yetiştiren tüm yükseköğretim programlarında müzik eğitimi, zorunlu ders olmuştur (Uçan, 2005).

Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu’nun 1935’te açıldığı bilinmektedir. Ankara’da açılan bu okulda, anaokulları için öğretmen yetiştirme programı açılmış ve bu okulda öğrenim görenler, her hafta 1 saat müzik eğitimi görmüştür (Kavak, Aydın ve Akbaba Altun, 2007).

“1997-98 öğretim yılında İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği Ana Bilim Dalları, Yüksek Öğretim Kurulunun 06.11.1997 tarih ve 534/22449 sayılı kararı ile uygulamaya konulmuştur. 1998-1999 ders yılında eğitime başlanılan bu programda, müzik dersleri 3. ve 4.yy’da Müzik Öğretimi I ve Müzik Öğretimi II adı altında 2 saat teorik ve 2 saat uygulama olmak üzere 4’er saat verilmeye başlanmıştır. 21 Temmuz 2006 tarihli Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı kararı ile Eğitim Fakültelerinin ilk ve ortaöğretime öğretmen yetiştiren bölümlerinde yürütülen programlara yeni bir düzenleme getirilmiştir. Buna göre okul öncesi eğitimi lisans programlarında da bazı

değişiklikler olmuş, müzik dersleri 5. yy'da haftada 1 teorik 2 uygulama 3 saat, 6.yy'da haftada 2 teorik 2 uygulama 4 saat olmak üzere gerçekleştirilmeye başlanmıştır” (Gül ve Bozkaya, 2014, s.999-1000).

YÖK, 2018 Mayıs ayında, öğretmenlikle ilgili toplam 25 lisans programının güncellendiğini ve 2018-2019 öğretim yılından itibaren yeni programların uygulamaya konulacağını duyurmuştur. Buna göre okul öncesi öğretmenliği lisans programı incelendiğinde, müzik dersinin programın 4. yarıyılında erken çocuklukta müzik eğitimi adı altında 3 saatlik teorik ders olarak güncellendiği görülmüştür. Dersin içeriği ise şu şekilde açıklanmıştır; Okul öncesi eğitimde müziğin önemi, müzik ve eğitim ilişkisi; 0-8 yaş çocuğunun müzik gelişimi ve müzikal becerileri; okul öncesi eğitim programındaki hedeflere ulaşmada müziğin kullanımı ve buna uygun repertuar oluşturma; çocuk şarkılarının tanıtımı ve analizi, çocuk şarkılarının seçiminde dikkat edilecek ölçütler; okul öncesi çocuklarına şarkı öğretme teknikleri; okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitimi ile ilgili eğitim ortamı ve donanımın oluşturulması; müzik etkinlikleriyle bütünleştirilmiş sarmal eğitim modeli (“YÖK Yeni Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı”, 2018)

2.9 Müzik Etkinliklerinde Materyaller ve Çalışma Ortamı

Çocuğun, yapacağı her etkinlikte çeşitli ortam ve/veya materyallere ihtiyacı olur. Çünkü ortam, öğrenmeyi etkileyen en önemli faktörlerdendir. Müzik etkinliklerinin, grup çalışmaları düşünüldüğünde, kişi sayısına uygun genişlik ve ferahlıkta olması gerektiği bilinir. Okul öncesi eğitim veren kurumlarda müzik etkinliklerinin uygulanabilmesi için ayrı bir alan oluşturulur.

“Müzik eğitiminde kullanılan çalgıların, tartım araçlarının, çeşitli araç-gerecin bulunduğu ve müzik etkinliklerinin yapıldığı köşeye “müzik köşesi” denir” (Sun ve Seyrek, 1993, s.103).

Müzik köşesinde; Ritim çalışmalarının, müzikli dramatizasyonların veya buna benzer her türlü müziksel etkinliklerin verimli şekilde sürdürülebilmesi için, etkinliklerin yapılacağı ortamın gerekli büyüklükte bulunması son derece önemlidir.

Çocukların en kolay kullanabileceği çalgı, kendi sesleridir. Bu kullanım bebeklik döneminde başlar. Çocuğa verilen müzik eğitimi ile çocuk sesini nasıl doğru

kullanabileceğini, şarkıları, söylediklerini şarkı yardımıyla çevresindekilere nasıl aktaracağını öğrenebilir. Bu aşamada çocuğun, bu öğrenimlerinde kendisine yardımcı olacak çeşitli çalgılara ihtiyacı olur (Arslan, 2005)

Müzik etkinlikleri uygulanan mekanlarda, çocukların en çok ilgisini çeken şeylerden biri, çalgılardır. Çalgının sesi veya şekli, çocuğun dikkatini çekebilir. Özellikle vurmali çalgılar hem çocukların ilgisini çeker hem de atık materyallerden vurmali çalgı yaparak fazla harcama yapılmadan çocuk bir müzik aleti sahibi olabilir.

Okul öncesi eğitim verilen kurumlarda, yapılacak her etkinliğin kendine özel bir köşesi olmalıdır. Müzik etkinlikleri, okul öncesi eğitim veren kurumlarda müzik köşesinde veya müzik etkinlikleri için özel olarak hazırlanmış olan müzik odasında yapılır. Bu odanın duvarların çocukların ilgisini çekecek fotoğraflar, resimler bulunabilir. Etrafta yine çocuğun dikkatini çekecek şekilde piyano, marakas, ksilofon, def, davul gibi çeşitli çalgılar bulundurulabilir. Öğretmenin kullanması için bilgisayar, projeksiyon, cd çalar, tv gibi çeşitli elektronik donanımlar bulundurulabilir (Bulut ve Aktaş, 2014).

2.10 İlgili Araştırmalar

Bu bölümde, bu araştırmada yararlanılan, konu ile ilgili birtakım araştırmalara yer verilmiştir.

Tufan (2006) tarafından yapılan çalışmada dünyada ve Türkiye’de okulöncesi eğitimin tarihiyle, okullaşma oranlarıyla, okulöncesi öğretmenlerinin müziksel donanımlarıyla, okulöncesi öğretmen adaylarına uygulanan müzik eğitimi programlarının yeterlilik derecesiyle ilgili araştırma yapılmış ve okul öncesi müzik öğretmenliği programı bulunan Finlandiya modeli ele alınmıştır. Çalışmanın sonuçlarına bakıldığında istatistiksel veriler çerçevesinde, ülkemizin çağın gerisinde kaldığı sonucuna varıldığı görülmüştür. Aynı zamanda, okulöncesi eğitim sürecinde görev alacak olan veya görev alan öğretmenlerin müzik eğitimi konusundaki birikimlerinin, donanımlarının yetersiz olduğunu, öğretmenin dersleri çocuklar için uygun şarkılarla işlemek yerine daha çok popüler müzikler veya çocukların önceden bildikleri şarkılarla geçiştirmesine ortam yaratacağını belirtmiş ve okulöncesi öğretmenlerinin temel müzik bilgilerinin, yeterli şarkı dağarcığına sahip olma düzeylerinin, seslerini etkin bir biçimde kullanma ve enstrüman çalabilme ile benzeri

konulardaki yetersizliklerinin, kendilerini bu durumlara bağılı olarak başarısız hissetmelerine neden olan bir durum olarak ortaya çıkmakta olduğunu savunmuştur.

Altaş'ın (2006) anasınıfı öğretmenlerinin müzik öğretimine yönelik yeterliliklerini ve müzik eğitimi ortamına yönelik düşüncelerini tespit etmek amacıyla hazırlamış olduğu yüksek lisans tezinde, araştırma sonuçlarına göre anasınıfı öğretmenlerinin neredeyse yarısının müzik eğitimi ile ilgili birikimlerine lisans dönemlerinde aldıkları müzik eğitiminin katkı sağlamadığını düşündüklerini görürüz. Buna karşılık araştırmaya dahil olan öğretmenlerinin müzik ile ilgili etkinlikleri kendilerinin yürüttükleri, fakat %67,4'ünün bu etkinliklerin müzik öğretmeni tarafından yapılmasının daha uygun olacağını düşündükleri görülmüştür.

Topaç (2008) tarafından hazırlanan "Okulöncesi Öğretmenlerinin ve Okulöncesi Dönem Çocuklarının Ebeveynlerinin Müzik Eğitimi Hakkındaki Düşüncelerinin İncelenmesi" isimli yüksek lisans tezinde; İstanbul ilinde görev yapan okulöncesi öğretmenlerinin ve okulöncesi dönem çocuğı olan ebeveynlerinin okulöncesi dönemdeki müzik eğitimi ile ilgili düşüncelerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda, anketi cevaplayan okul öncesi öğretmenlerinin ve anne ya da babaların tamamına yakınının, okulöncesi dönemde müzik eğitiminin gerekli olduğu yönünde yanıt verdikleri, okulöncesi öğretmenlerinin, almış oldukları müzik eğitiminin yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Çeviker (2010) hazırlamış olduğu "Okul Öncesi ve Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Öncesi Müzik Etkinliklerine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi" isimli yüksek lisans tezinde; okul öncesi ve müzik öğretmeni adaylarının okul öncesi müzik etkinliklerine ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının okul öncesinde kullanılan Suzuki, Dalcroze, Kodaly ve Orff yaklaşımlarında kendilerini yeterli görmedikleri sonucuna varılmıştır. Öğretmen adaylarının okul öncesinde kullanılan bazı çalgıları tanımadıkları ve bazılarını eğitimcinin mi, çocukların mı kullanabilecekleri konusunda doğru bilgiye sahip olmadıkları ortaya çıkmıştır. Bu nedenle müzik etkinliklerinin daha iyi uygulanabilmesi amacıyla Okul Öncesi Öğretmenliği Ana Bilim Dallarında ve Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında okul öncesinde müziğe gereken özenin gösterilmesi gerektiğı vurgulanmıştır.

Koca (2013) “Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Müzik Derslerine İlişkin Yeterliklerinin Değerlendirilmesi” isimli bir araştırma yapmıştır. Bu araştırmada, Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dallarındaki müzik eğitimi derslerinin amaçlarına ulaşma düzeyleri ve öğrencilerin almış oldukları müzik eğitimi sonucu mevcut durumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Sonuç olarak, öğrencilerin çoğunluğunun müzik dersinin süre ve içerik açısından yeterli olmadığını, %33’ ünün müziksel terimleri ve işaretleri bilmediklerini; % 53’ ünün solfej yapma bilgi ve becerisine sahip olmadığını, %78’ inin blok flüt dışında herhangi bir müzik aleti çalamadıklarını, %61’inin ise meslek yaşamlarında kullanabilecekleri müziksel donanıma sahip olmadıklarını ifade ettikleri, %40’ının müzik derslerindeki uygulamaları gerçekleştirme konusunda kendilerini yetersiz bulduklarını ve bir çoğunun müziksel donanıma sahip olmanın mesleki başarılarına fayda sağlayacağını belirttiklerini ifade etmiştir.

Göncü (2009) “Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Anasınıfı Öğretmenleri İle Müzik Öğretmenlerinin Müzik Çalışmalarına İlişkin Tutum Ve Yeterliklerinin Karşılaştırılması” isimli bir çalışma yapmıştır. Sonuç olarak anasınıfı öğretmenlerinin okul öncesi dönem çocuk gelişimi ile ilgili donanımlarının yeterli olmasına rağmen, müzik bilgilerindeki eksikliklerden dolayı müzik çalışmalarında yeterli olamadıkları belirlenmiştir.

Özkut ve Kaya’nın (2012) “İlköğretim Okullarında Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerinin Lisans Döneminde Aldıkları Müzik Eğitiminin Mesleki Yaşantılarına Olan Etkilerinin İncelenmesi” konusunda yaptıkları çalışmada, okul öncesi öğretmenlerinin lisans döneminde aldıkları müzik eğitiminde edindikleri bilgileri, yeterli bulmadıkları, kullandıkları tek enstrüman olan blok flüt konusundaki teorik bilgi ve uygulama becerilerinin kısmen yeterli olduğu ve buna bağlı olarak çocuklara birkaç farklı çalgıdan oluşan küçük bir çalgı topluluğu oluşturacak teorik bilgi ve uygulama becerisine sahip olmadıkları ancak bununla birlikte çocukta müzik etkinliği ile ilgili temel becerileri kazandırabilmek için farklı yöntem ve teknikleri kullanmaları gerektiğini bildikleri, ritim çalışmasının kullanılması gereken bir teknik olduğunu düşündükleri, drama tekniğinin kullanılması gerektiğini düşündükleri, yaratıcı dansa yer verilmesi gerektiğini düşündükleri ancak bunu mesleki yaşantılarında kullanmada güçlük çektikleri ortaya çıkmıştır. Davranış ve düşünceler

kısımında ise okul öncesinde müzik etkinliğini bu alanda özel eğitim almış müzik öğretmenlerinin yürütmesi gerektiğini düşündükleri; ancak, okuldaki müzik öğretmenlerine danışıp fikir alma konusuna sıcak bakmadıkları anlaşılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

III YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın niteliği, evreni ve örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanması, toplanan verilerin işlenip çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler yer almakta ve açıklanmaktadır.

3.1 Araştırmanın Niteliği

Bu araştırma, Türkiye’deki okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma, taşıdığı amaç, bu amaca uygun olarak izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından betimsel bir çalışmadır.

3.2 Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Türkiye’de YÖK’e bağlı devlet üniversitelerinin okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanları oluşturmaktadır. Türkiye’de 52 ilde, YÖK’e bağlı okul öncesi öğretmenliği lisans programı bulunan 59 devlet üniversitesi bulunmaktadır (“YÖK Okul Öncesi Öğretmenliği Bulunan Üniversiteler”, 2018). Ancak bu üniversitelerin bazılarında okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında henüz müzik eğitimi dersinin verildiği yarıyla geçilmemiştir. Bu nedenle söz konusu üniversitelerin bir kısmı örnekleme dahil edilememiştir. Araştırmanın örneklemini, Türkiye’nin 36 ilinden, devlet üniversitelerine bağlı, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitimi dersi veren 47 öğretim elemanı oluşturmaktadır.

3.3 Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan kuramsal bilgiler kaynak tarama yöntemi ile toplanmıştır. Yararlanılan kaynaklar konuyla ilgili kitap ve makale gibi yazılı kaynaklardan oluşmaktadır. Araştırmanın nicel bilgileri ise anket formu ile toplanmıştır. Anket, öğretim elemanlarına gönderilmeden önce, konu ile ilgili alanında uzman 6 müzik eğitimcisi ile görüşmeler yapılmış anket soruları görüşmelerden elde edilen

sonuçlarla düzenlenmiş araştırma geçerliği sağlanmıştır. Görüşmeler sonucunda 2. bölümdeki sorular, ifade cümlesine çevrilmiş ve üç soru anketten çıkarılmıştır. Anket, cronbach alfa değeri 0,615 ile güvenilirdir. Anket bulgularına göre, ankete; Marmara bölgesindeki 6 ilden, İç Anadolu bölgesindeki 6 ilden, Karadeniz bölgesindeki 9 ilden, Doğu Anadolu bölgesindeki 6 ilden, Akdeniz bölgesindeki 3 ilden, Ege bölgesindeki 6 ilden 47 öğretim elemanının katılımında bulunduğu ulaşılmıştır. Güneydoğu Anadolu bölgesinden katılım sağlanmamıştır. Anketi yanıtlayan 47 öğretim elemanından 25'i, anketin sonunda yer alan konu ile ilgili önerileriniz kısmında, konu ile ilgili fikir ve önerilerini belirtmiştir.

Araştırmada kullanılan anket formu 3 bölümden oluşmaktadır. Anket formunun birinci bölümünde kişisel özelliklere ilişkin 4 madde bulunmaktadır. Anket formunun ikinci bölümünde öğretim elemanlarının ders kapsamındaki kişisel donanımlarına yönelik 11 madde yer almaktadır. Anket formunun üçüncü bölümünde ise müzik eğitimi dersini veren öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik 21 anket maddesi yer almaktadır. Anketin üçüncü bölümünde yer alan maddeler, “ MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'na İlişkin Görüşleriniz ”, “ Dersin İçeriği ve Uygulanışına İlişkin Görüşleriniz ”, “ Ders Ortamına İlişkin Görüşleriniz ” ve “ Ders Dönemi ve Süresine İlişkin Görüşleriniz ” olmak üzere dört başlık altında verilmiştir. Bu maddelerde, 5'li Likert (dereceleme ölçeği) kullanılmıştır. Anket formunda yer alan seçenekler şunlardır:

- Tamamen Katılıyorum	4,20 – 5,00
- Büyük Ölçüde Katılıyorum	3,50 – 4,19
- Kısmen Katılıyorum	2,60 – 3,49
- Çok Az Katılıyorum	1,80 – 2,59
- Hiç katılmıyorum	1,00 – 1,79

Tablo 1: Öğretim Elemanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

	f	%
Kadın	16	34,0
Erkek	31	66,0
Toplam	47	100,0

Tablo 1'deki veriler incelendiğinde, anketi yanıtlayan öğretim elemanlarının %34'ünün kadın, %66'sının ise erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Öğretim Elemanlarının Lisans Programı Türüne Göre Dağılımı

	f	%
Müzik öğretmenliği, GSF ve TMDK mezunu	42	89,4
Müzik alanı dışı	5	10,6
Toplam	47	100,0

Tablo 2'deki veriler incelendiğinde, anketi yanıtlayan öğretim elemanlarının %89,4'ünün müzik alanıyla ilgili lisans programlarından, %10,6'sının ise müzik alanı dışındaki lisans programlarından mezun oldukları görülmektedir.

Tablo 3: Öğretim Elemanlarının Unvanlarına Göre Dağılımı

	f	%
Prof. Dr.	2	4,3
Doç. Dr.	4	8,5
Doç.	1	2,1
Dr. Öğretim Üyesi	9	19,2
Dr. Öğr. Gör.	1	2,1
Öğr. Gör.	17	36,2
Okutman	7	14,9
Uzman	1	2,1
Arş. Gör.	1	2,1
Yarı Zamanlı Öğr. Gör.	1	2,1
Müzik Öğr. (MEB'e bağlı)	3	6,4
Toplam	47	100,0

Tablo 3'teki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının, %4,3'ünün profesör doktor, %8,5'inin doçent doktor, %2,1'inin doçent, %19,2'sinin doktor öğretim üyesi, %2,1'inin doktor öğretim görevlisi, %36,2'sinin öğretim görevlisi, %14,9'unun okutman, %2,1'inin uzman, %2,1'inin araştırma görevlisi, %2,1'inin yarı zamanlı öğretim görevlisi, %6,4'ünün MEB'e bağlı kurumlarda çalışan müzik öğretmeni unvanına sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 4: Öğretim Elemanlarının Kıdeme Göre Dağılımı

Kıdem	f	%
5 yıl ve altı	7	14,9
6-10 yıl	4	8,5
11-15 yıl	8	17,0
16-20 yıl	14	29,8
21 yıl ve üstü	14	29,8
Toplam	47	100,0

Tablo 4'teki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %14,9'unun 5 yıl ve altı, %8,5'inin 6-10 yıl, %17'sinin 11-15 yıl, %29,8'inin 16-20 yıl, %29,8'inin 21 yıl ve üstü kıdeme sahip oldukları görülmektedir. Tablodan da anlaşılacağı üzere, öğretim elemanlarının büyük bir kısmı 16 yıl ve üzeri kıdeme sahiptir.

3.4 Verilerin Çözümlemesi

Bu araştırmada veri toplama araçlarıyla toplanan nicel veriler, bilgisayar programlarından SPSS programı ile analiz edilerek istatistiksel olarak çözümlenmiştir.

Ankette yer alan maddelerden elde edilen verilere ilişkin bulguların gösteriminde “yüzde” (%) ve “frekans” (f) kullanılmıştır. Elde edilen nicel bulgular tablolaştırılarak alt problem sırasına göre sunulmuştur. Bunun dışında, öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde; cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla T-testi, meslekte görev yaptıkları hizmet süresine ve çalıştıkları bölgeye göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla varyans analizi yapılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

IV BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırma için toplanmış verilerin yöntem bölümünde belirtilen tekniklerle çözümlenmesi sonucunda elde edilen bulgular ve bunlarla ilgili yorumlar belirtilmektedir. Bulgular belirtilirken, alt problemlerdeki sıra izlenerek tablolar oluşturulmuş, bulgular sözel olarak açıklanmış ve bu bulgulara ilişkin yorumlar yapılmıştır.

4.1 Öğretim Elemanlarının Ders Kapsamındaki Kişisel Donanımlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bu alt bölümde öğretim elemanlarının özelliklerine ilişkin bulgulara ve yorumlara yer verilmektedir.

Tablo 5: Öğretim Elemanlarının “Okul Öncesi Müzik Eğitimi Uzmanlık Alanınız Mıdır?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Evet	14	29,8
Hayır	33	70,2
Toplam	47	100,0

Tablo 5’teki veriler incelendiğinde, okul öncesi müzik eğitiminin öğretim elemanlarının %29,8’inin uzmanlık alanı olduğu, %70,2’sinin ise uzmanlık alanı olmadığı görülmektedir. Bu bulgular neticesinde, okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının yarısından fazlasının, uzmanlık alanları dışında bir ders verdiği sonucuna ulaşılabılır.

Tablo 6: Öğretim Elemanlarının “Lisans Döneminizde Aldığınız Müzik Eğitiminin Okul Öncesi Müzik Etkinlikleri İçin Yeterli Olduğunu Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Evet	20	42,6
Hayır	27	57,4
Toplam	47	100,0

Tablo 6'daki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %42,6'sı, lisans döneminde aldıkları müzik eğitimini okul öncesi müzik etkinlikleri için yeterli bulurken, %57,4'ünün ise yeterli bulmadığı görülmektedir. Lisans düzeyinde verilen müzik eğitimi derslerinde okul öncesi müzik eğitimi için yeterli düzeyde eğitim verilmesi, üniversite düzeyinde istihdam edecek öğretmenlerin mesleki yeterliklerine fayda sağlayabilir.

Tablo 7: Öğretim Elemanlarının “Okul Öncesi Müzik Eğitimi-Öğretimi İle İlgili Kurs ve Seminerleri Gerekli Buluyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Evet	45	95,7
Hayır	2	4,3
Toplam	47	100,0

Tablo 7'deki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %95,7'si, okul öncesi müzik eğitimi-öğretimi ile ilgili kurs ve seminerleri gerekli bulurken, %4,3'ünün gerekli bulmadığı görülmektedir. Okul öncesi dönem insanın her türlü gelişiminin büyük ölçüde tamamlandığı ve müzik eğitiminin de bu gelişim dönemlerine olumlu yönde etki ettiği düşünüldüğünde, okul öncesi dönem müzik eğitimi-öğretimi ile ilgili yapılacak her türlü kurs ve seminer hem öğretmenlere, hem öğretmen adaylarına hem de ebeveynlere önemli ölçüde fayda sağlayacaktır.

Tablo 8: Öğretim Elemanlarının “Mezun Olduğunuz Lisans Programında Okul Öncesi Müzik Eğitimi İle İlgili Ders/Dersler Aldınız Mı?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Evet	14	29,8
Hayır	33	70,2
Toplam	47	100,0

Tablo 8’deki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %29,8’inin, mezun oldukları lisans programında okul öncesi müzik eğitimi ile ilgili ders/dersler aldığı, %70,2’sinin ise almadığı görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere, öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğu lisans dönemlerinde okul öncesi müzik eğitimi ile ilgili ders/dersler almamıştır.

Tablo 9: Öğretim Elemanlarının “Okul Öncesi Dönem Yaş Grubuna Yönelik Müzik Alanıyla İlgili Herhangi Bir Hizmet İçi Eğitim vb. Verdiniz Mi?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Evet	22	46,8
Hayır	25	53,2
Toplam	47	100,0

Tablo 9’daki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %46,8’inin, okul öncesi dönem yaş grubuna yönelik müzik alanıyla ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim verdiği, %53,2’sinin ise vermediği görülmektedir. Okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının yarısından fazlasının, dersini verdikleri konuya ilişkin herhangi bir hizmet içi eğitim veya buna benzer eğitimler vermemesi, öğretim elemanlarının buldukları bölgede bu konuya ilişkin talepte bulunulmamasından kaynaklanabileceği gibi öğretim elemanlarının da böyle bir tercihte bulunmamasından kaynaklanmış olabileceği düşünülebilir.

Tablo 10: Öğretim Elemanlarının “Okul Öncesi Dönem Yaş Grubuyla Müzik Eğitimine İlişkin Çalışma Deneyiminiz Oldu Mu?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Evet	32	68,1
Hayır	15	31,9
Toplam	47	100,0

Tablo 10'daki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %68,1'inin, okul öncesi dönem yaş grubuyla müzik eğitime ilişkin çalışma deneyiminin olduğu, %31,9'unun ise olmadığı görülmektedir. Tablo incelendiğinde, dersi veren öğretim elemanlarının yarısından fazlasının verdikleri dersin yaş gurubuyla çalışma deneyiminin olmaması dikkat çekmektedir. Nitekim, okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının, verdikleri ders için belirlenmiş olan yaş gurubu ile çalışma deneyiminin olması, dersi alan öğrencilerle daha verimli bir ders işleyişi sağlanması açısından olumlu bir özellik olabilir.

Tablo 11: Öğretim Elemanlarının “Okul Öncesi Öğretmenliği Müzik Eğitimi Dersini Ne Kadar Süredir Vermektesiniz?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
1-5 yıl	28	59,6
6-10 yıl	11	23,4
11-15 yıl	5	10,6
16-20 yıl	3	6,4
21 yıl ve üstü	0	0,0
Toplam	47	100,0

Tablo 11'deki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %59,6'sının 1-5 yıldır, %23,4'ünün 6-10 yıldır, %10,6'sının 11-15 yıldır, %6,4'ünün 16-20 yıldır okul öncesi öğretmenliği müzik eğitimi dersini vermekte olduğu görülmektedir. Bu bulgular neticesinde, öğretim elemanlarının yarısından fazlasının 5 yıldan daha az

süredir okul öncesi öğretmenliği müzik eğitimi dersi vermekte olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 12: Öğretim Elemanlarının Müzik Eğitimi Dersini Vermek Üzere Görevlendirme Biçimlerinin Dağılımı

	f	%
Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümünün Kadrolu öğretim elemanı	8	17,0
Üniversitenin başka bölümünden görevlendirilen öğretim elemanı	34	72,3
Üniversite dışından	5	10,6
Toplam	47	100,0

Tablo 12’deki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %17’sinin, okul öncesi öğretmenliği bölümünün kadrolu öğretim elemanı olduğu, %72,3’ünün üniversitenin başka bir bölümünden görevlendirildiği, %10,6’sının ise üniversite dışından görevlendirilerek müzik eğitimi dersi verdiği görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere, öğretim elemanlarının %72,3’ünün, müzik eğitimi dersi vermek üzere üniversitenin başka bir bölümünden görevlendirilmesi, ders için gereken öğretim elemanının dersin verildiği lisans programının öğretim elemanlarından karşılanamadığından kaynaklandığı düşünülebilir.

Tablo 13: Öğretim Elemanlarının “Dersliğinizde Piyano Bulunmakta Mıdır?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Evet	28	59,6
Hayır	19	40,4
Toplam	47	100,0

Tablo 13’teki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %59,6’sının dersliğinde piyano bulunduğu, %40,4’ünün dersliğinde ise piyano bulunmadığı görülmektedir. Müzik eğitimi verilen ders ortamlarında piyano bulunması, müziksel etkinliklere

öğretim elemanının eşlik etmesiyle birlikte, dersi alan öğrencilerde müziğe karşı olumlu tutumlar geliştirmelerinde fayda sağlayabilir.

Tablo 14: Öğretim Elemanlarının “Dersliğinizde ses yalıtımı var mıdır?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Evet	11	23,4
Hayır	36	76,6
Toplam	47	100,0

Tablo 14’teki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %23,4’ünün dersliğinde ses yalıtımı olduğu, %76,6’sının ise dersliğinde ses yalıtımı olmadığı görülmektedir. Öğretim elemanlarının %76,6’sının dersliklerinde ses yalıtımı olmaması, bu öğretim elemanlarının ders esnasında diğer dersliklerden ses dolayısıyla şikayet gelmesine sebep olabilir. Bu nedenle öğretim elemanının verdiği derse karşı motivesinin düşmesi veya dersin işleyişinin bozulması gibi olumsuzluklar ortaya çıkabilir.

Tablo 15: Öğretim Elemanlarının “Verdiğiniz ders için öğrenci mevcudunuzu nasıl değerlendirirsiniz?” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Öğrenci mevcudu fazla	40	85,1
Öğrenci mevcudu az	0	0,0
Öğrenci mevcudu ideal	7	14,9
Toplam	47	100,0

Tablo 15’teki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %85,1’inin, vermiş oldukları müzik eğitimi dersi için öğrenci mevcudunun fazla olduğu, %14,9’unun ise ideal olduğu yanıtını verdikleri görülmektedir. Bu bulgular neticesinde, öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğunun vermiş oldukları müzik eğitimi dersindeki öğrenci mevcudunun bu dersin uygulanmasına elverişli nicelikte olmadığını düşündükleri sonucuna ulaşılabilir. Nitekim öğretim elemanlarının hiçbiri verdikleri

dersin öğrenci mevcudunun az olduğunu düşünmemektedir. Müzik etkinlikleri içeren derslerde öğrenci mevcudunun az olması dersin verimliliğini artırmada bir avantaj olabilir.

4.2 Öğretim Elemanlarının MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'na İlişkin Görüşleri İle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Bu alt bölümde, öğretim elemanlarının öğretim elemanlarının MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'na ilişkin görüşleri ile ilgili bulgulara ve yorumlara yer verilmektedir.

Tablo 16: Öğretim Elemanlarının “MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nı derslerimde kaynak kitap olarak kullanırım.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	9	19,1
Çok Az Katılıyorum	6	12,8
Kısmen Katılıyorum	20	42,6
Büyük Ölçüde Katılıyorum	10	21,3
Tamamen katılıyorum	2	4,3
Toplam	47	100,0

Tablo 16'daki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %19,1'inin “hiç katılmıyorum”, %12,8'inin “çok az katılıyorum”, %42,6'sının “kısmen katılıyorum”, %21,3'ünün “büyük ölçüde katılıyorum”, %4,3'ünün “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere, belirtilen ifadeye yanıt veren öğretim elemanlarının en yüksek değeri %42,6 ile öğretim elemanlarının MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nı kısmen kaynak kitap olarak kullandığıdır. Bu bulguya göre öğretim elemanlarının Okul Öncesi Eğitim Programı'ndan faydalanmayı tercih etmedikleri anlaşılacağı gibi, programı hiç kullanmadıklarını belirten %19,1'lik kısım oldukça dikkat çekmektedir. Okul öncesi öğretmenliği bölümünden mezun olacak öğretmen adaylarının mezun olduktan sonra MEB'de iş bulabilme potansiyelinin daha yüksek olduğu düşünüldüğünde, öğretim

elemanlarının MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'nı etkin bir şekilde kullanması dersi alan öğrencilerin lehine olabilir.

Tablo 17: Öğretim Elemanlarının “Okul öncesi müzik eğitimi ders içeriğindeki konular, MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda yer alan müziksel kazanımlarla örtüşmektedir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	0	0,0
Çok Az Katılıyorum	4	8,5
Kısmen Katılıyorum	29	61,7
Büyük Ölçüde Katılıyorum	11	23,4
Tamamen Katılıyorum	3	6,4
Toplam	47	100,0

Tablo 17'deki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %8,5'inin “çok az katılıyorum”, %61,7'sinin “kısmen katılıyorum”, %23,4'ünün “büyük ölçüde katılıyorum”, %6,4'ünün “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere, öğretim elemanlarının %61,7'sinin, MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki müziksel kazanımların, YÖK'ün okul öncesi öğretmenliği müzik eğitimi dersi içeriğindeki konularla kısmen örtüştüğünü düşünmesi, öğretim elemanlarının çoğunluğunun okul öncesi müzik eğitimi için hazırlanmış olan MEB programı ile YÖK ders içeriklerinin birbirleriyle uyumlu-entegre olmadığı sonucuna ulaşmamızı sağlayabilir.

Tablo 18: Öğretim Elemanlarının “MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda müziksel kazanımlara yeterince yer verilmektedir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	1	2,1
Çok Az Katılıyorum	12	25,5
Kısmen Katılıyorum	23	48,9
Büyük Ölçüde Katılıyorum	9	19,1
Tamamen katılıyorum	2	4,3
Toplam	47	100,0

Tablo 18'deki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %2,1'inin “hiç katılmıyorum”, %25,5'inin “çok az katılıyorum”, %48,9'unun “kısmen katılıyorum”, %19,1'inin “büyük ölçüde katılıyorum”, %4,3'ünün “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere öğretim elemanlarının yarısına yakını, MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda müziksel kazanımlara yeterince yer verilmekte olduğu görüşüne kısmen katılmaktadır. MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'nda bulunan müzik ile ilgili hedeflerin artırılması, eğitimcilerin lehine olacaktır.

Tablo 19: Öğretim Elemanlarının “Türkiye'de MEB tarafından Okul Öncesi Müzik Eğitimi için ayrı bir program hazırlanması gerekmektedir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	6	12,8
Çok Az Katılıyorum	11	23,4
Kısmen Katılıyorum	12	25,5
Büyük Ölçüde Katılıyorum	14	29,8
Tamamen katılıyorum	4	8,5
Toplam	47	100,0

Tablo 19'daki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %12,8'inin "hiç katılmıyorum", %23,4'ünün "çok az katılıyorum", %25,5'inin "kısmen katılıyorum", %29,8'inin "büyük ölçüde katılıyorum", %8,5'inin "tamamen katılıyorum" yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablo incelendiğinde öğretim elemanlarının, Türkiye'de MEB tarafından Okul Öncesi Müzik Eğitimi için ayrı bir program hazırlanması gerektiği görüşüne katılma durumlarından elde edilen verilerin neredeyse eşit dağılımda olduğu ortaya çıkmaktadır. Hiç katılmıyorum ile çok az katılıyorum seçeneklerinden elde edilen veri %36,2'yi bulurken, büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerinden elde edilen veri %38,3'ü bulmaktadır. Bu bulguya göre öğretim elemanlarının bir kısmı Okul Öncesi Müzik Eğitimi için ayrı bir programın hazırlanması görüşüne katılırken, bir kısmının ayrı bir programı gerekli bulmadığı ortaya çıkmaktadır. Öğretim elemanlarının %25,5'i ise ayrı bir program hazırlanması görüşüne kısmen yanıtını vererek kararsızlığını belirtmektedir. Okul öncesi öğretmenlerine, okul öncesi müzik etkinlikleri için ayrı bir programın hazırlanması, ilgili öğretmenlerin mesleki yaşamlarında müziksel etkinliklerde daha etkin ve verimli çalışmalar yapabilmesine olanak sağlayabilir.

4.3 Öğretim Elemanlarının Ders Ortamına İlişkin Görüşleri İle İlgili Bulgular

Bu alt bölümde, öğretim elemanlarının ders ortamına ilişkin görüşleri ile ilgili bulgulara ve yorumlara yer verilmektedir.

Tablo 20: Öğretim Elemanlarının "Dersliklerde piyano mutlaka gereklidir." İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	2	4,3
Çok Az Katılıyorum	3	6,4
Kısmen Katılıyorum	8	17,0
Büyük Ölçüde Katılıyorum	10	21,3
Tamamen Katılıyorum	24	51,1
Toplam	47	100,0

Tablo 20'deki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %4,3'ünün "hiç katılmıyorum", %6,4'ünün "çok az katılıyorum", %17,0'ının "kısmen katılıyorum", %21,3'ünün "büyük ölçüde katılıyorum", %51,1'inin "tamamen katılıyorum" yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerinden elde edilen veri %72,4'tür. Bu veriye göre öğretim elemanlarının büyük bir kısmının dersliklerde piyanonun gerekli olduğu görüşünde olduğu ortaya çıkmaktadır. Piyanonun müziksel etkinliklerde kullanılabilir etkili bir çalgı olduğu ve müziksel etkilere eşlik etmede sıkça tercih edilen bir çalgı olduğu bilinmektedir. Bu nedenle dersliklerde piyano bulunması, derslerin daha etkili geçmesine olanak sağlayabilir.

Tablo 21: Öğretim Elemanlarının "Dersliğimin fiziksel şartları, müzik etkinliklerini uygulama konusunda yeterlidir." İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	2	4,3
Çok Az Katılıyorum	3	6,4
Kısmen Katılıyorum	8	17,0
Büyük Ölçüde Katılıyorum	10	21,3
Tamamen katılıyorum	24	51,1
Toplam	47	100,0

Tablo 21'deki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %4,3'ünün "hiç katılmıyorum", %6,4'ünün "çok az katılıyorum", %17'sinin "kısmen katılıyorum", %21,3'ünün "büyük ölçüde katılıyorum", %51,1'inin "tamamen katılıyorum" yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere öğretim elemanlarının çok büyük bir kısmı, ders verdikleri ortamın fiziksel şartlarının, müzik etkinliklerini uygulama konusunda yeterli olduğu görüşündedir. Tablodan anlaşılacağı üzere büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerinden elde edilen veri %72,4'tür. Bu veriye göre öğretim elemanlarının büyük bir kısmının ders verdikleri ortamın fiziksel şartlarının, müzik etkinliklerini uygulayabilecekleri yeterlikte olduğu anlaşılabilir.

Tablo 22: Öğretim Elemanlarının “Ders esnasında diğer dersliklerden ses dolayısıyla şikâyet alıyorum.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	16	34,0
Çok Az Katılıyorum	6	12,8
Kısmen Katılıyorum	16	34,0
Büyük Ölçüde Katılıyorum	6	12,8
Tamamen katılıyorum	3	6,4
Toplam	47	100,0

Tablo 22’deki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %34’ünün “hiç katılmıyorum”, %12,8’inin “çok az katılıyorum”, %34’ünün “kısmen katılıyorum”, %12,8’inin “büyük ölçüde katılıyorum”, %6,4’ünün “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Tabloyu incelediğimizde, öğretim elemanlarının hiç katılmıyorum ile çok az katılıyorum seçeneklerinden elde edilen veri %46,8’dir. Buna karşılık %34’ünün ise kısmen yanıtı vermesi, öğretim elemanlarının ders esnasında oluşan sestten dolayı diğer dersliklerden şikâyet alma durumlarının az olduğu yönünde bir fikir verebilir.

Tablo 23: Öğretim Elemanlarının “Dersliğimde ders için gerekli enstrümanlar bulunmaktadır.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	10	21,3
Çok Az Katılıyorum	9	19,1
Kısmen Katılıyorum	9	19,1
Büyük Ölçüde Katılıyorum	15	31,9
Tamamen Katılıyorum	4	8,5
Toplam	47	100,0

Tablo 23'teki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %21,3'ünün “hiç katılmıyorum”, %19,1'inin “çok az katılıyorum”, %19,1'inin “kısmen katılıyorum”, %31,9'unun “büyük ölçüde katılıyorum”, %8,5'inin “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere öğretim elemanlarının dersliklerinde ders için gerekli enstrümanların bulunma durumları yer almaktadır. Hiç katılmıyorum ile çok az katılıyorum seçeneklerine verilen yanıtların verisi %40,4, büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerine verilen yanıtların verisi %40,4'tür. Bu verilere göre okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde müzik eğitimi dersi verilen dersliklerde enstrüman bulunma durumu, üniversitelerin imkanlarının yeterliğine göre değişkenlik gösteren bir durum olarak değerlendirilebilir.

Tablo 24: Öğretim Elemanlarının “Dersliğimde elektronik donanımlar (akıllı tahta/projeksiyon/bilgisayar/cd çalar vs.) bulunmaktadır.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	5	10,6
Çok Az Katılıyorum	3	6,4
Kısmen Katılıyorum	11	23,4
Büyük Ölçüde Katılıyorum	19	40,4
Tamamen Katılıyorum	9	19,1
Toplam	47	100,0

Tablo 24'teki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %10,6'sının “hiç katılmıyorum”, %6,4'ünün “çok az katılıyorum”, %23,4'ünün “kısmen katılıyorum”, %40,4'ünün “büyük ölçüde katılıyorum”, %19,1'inin “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerine verilen yanıtların verisi 59,5'tir. Bu bulguya göre öğretim elemanlarının büyük bir kısmının dersliklerinde elektronik donanımların (akıllı tahta/projeksiyon/bilgisayar/cd çalar vs.) bulunmakta olduğu anlaşılabilir. 21. yüzyıl teknolojide sürekli değişim ve gelişimin yaşandığı bir dönemdir. Her geçen gün, elektronik donanımların yaygınlaştığı bu dönemde,

özellikle eğitim kurumlarında her eğitimcinin dersliklerinde elektronik donanımlarının bulunması, eğitimde kaliteyi artırabilir ve zaman tasarrufu sağlayabilir.

4.4 Öğretim Elemanlarının Ders Dönemi ve Süresine İlişkin Görüşleri İle İlgili Bulgular

Bu alt bölümde, öğretim elemanlarının ders dönemi ve süresine ilişkin görüşleri ile ilgili bulgulara ve yorumlara yer verilmektedir.

Tablo 25: Öğretim Elemanlarının “Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı'nda 'çalgı eğitimi' adı altında ayrı bir derse ihtiyaç bulunmaktadır.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	4	8,5
Çok Az Katılıyorum	5	10,6
Kısmen Katılıyorum	7	14,9
Büyük Ölçüde Katılıyorum	15	31,9
Tamamen katılıyorum	16	34,0
Toplam	47	100,0

Tablo 25'teki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %8,5'inin “hiç katılmıyorum”, %10,6'sının “çok az katılıyorum”, %14,9'unun “kısmen katılıyorum”, %31,9'unun “büyük ölçüde katılıyorum”, %34'ünün “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerine verilen yanıtların verisi %65,9'dur. Bu veriye göre okul öncesi öğretmenliği lisans programında 'çalgı eğitimi' adı altında ayrı bir derse ihtiyaç olduğu görüşünün ağır basmakta olduğu anlaşılabilir. Çalgılar, hem sesleriyle hem de görüntüleriyle okul öncesi yaş gurubunun dikkatini çeken araçlardır. Okul öncesi öğretmenlerinin lisans dönemlerinde bir eşlik çalgısı öğrenmesi, mesleki yaşantılarına olumlu yönde katkılar sağlayabilir ve müzik etkinliklerini daha aktif geçirmelerini sağlayabilir.

Tablo 26: Öğretim Elemanlarının, “ Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı'nda müzik eğitimi dersinin iki (2) dönem olması, bu ders için beklenen düzeye ulaşmada yeterlidir” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	20	42,6
Çok Az Katılıyorum	10	21,3
Kısmen Katılıyorum	13	27,7
Büyük Ölçüde Katılıyorum	1	2,1
Tamamen Katılıyorum	3	6,4
Toplam	47	100,0

Tablo 26'daki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %42,6'sının “hiç katılmıyorum”, %21,3'ünün “çok az katılıyorum”, %27,7'sinin “kısmen katılıyorum”, %2,1'inin “büyük ölçüde katılıyorum”, %6,4'ünün “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere hiç katılmıyorum ile çok az katılıyorum seçeneklerinin verileri %63,9'dur. Bu veriye göre öğretim elemanlarının büyük bir kısmının, okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitimi dersinin iki (2) dönem olmasının, bu ders için beklenen düzeye ulaşmada yeterli olmadığı görüşünde olduğu anlaşılabilir. Müzik eğitimi derslerinin dönem sayısının arttırılmasıyla, derslerin daha kapsamlı şekilde ele alınıp hedeflenen kazanımlara kolaylıkla ulaşılabilmesi sağlanabilir.

Tablo 27: Öğretim Elemanlarının “Dersin haftalık süresi, hedeflere ulaşmada yeterlidir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	0	0,0
Çok Az Katılıyorum	8	17,0
Kısmen Katılıyorum	22	46,8
Büyük Ölçüde Katılıyorum	11	23,4
Tamamen Katılıyorum	6	12,8
Toplam	47	100,0

Tablo 27’deki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %17’sinin “çok az katılıyorum”, %46,8’inin “kısmen katılıyorum”, %23,4’ünün “büyük ölçüde katılıyorum”, %12,8’inin “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablo incelendiğinde öğretim elemanlarının %46,8’inin dersin haftalık süresinin hedeflere ulaşmada kısmen yeterli olduğu görüşünde olması dikkat çekmektedir. Tablo genel olarak değerlendirildiğinde dersin haftalık süresinin, ders için gerekli hedeflere ulaşmada tam anlamıyla yeterli olmadığı sonucuna ulaşılabilir. Bunun yanı sıra büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerine verilen yanıtların verisi %36,2’dir. Bazı öğretim elemanlarına göre dersin haftalık süresinin ders için gerekli hedeflere ulaşmada yeterli geldiği anlaşılabilir.

Tablo 28: Öğretim Elemanlarının “Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Öğretmenliği Bölümlerine ihtiyaç duyulmaktadır.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	2	4,3
Çok Az Katılıyorum	2	4,3
Kısmen Katılıyorum	6	12,8
Büyük Ölçüde Katılıyorum	13	27,7
Tamamen katılıyorum	24	51,1
Toplam	47	100,0

Tablo 28'deki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %4,3'ünün “hiç katılmıyorum”, %4,3'ünün “çok az katılıyorum”, %12,8'inin “kısmen katılıyorum”, %27,7'sinin “büyük ölçüde katılıyorum”, %51,1'inin “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerine verilen yanıtların verisi %78,8'dir. Bu veriye göre Türkiye'de Okul Öncesi Müzik Öğretmenliği Bölümü'nün gerekli olduğu görüşü ortaya çıkabilir. Okul öncesi eğitim veren kurumlarda, müzik etkinliklerinin alanında uzman eğitimciler tarafından gerçekleştirilmesi, müziksel etkinliklerin daha verimli geçmesini sağlayabilir.

4.5 Öğretim Elemanlarının Dersin İçeriği ve Uygulanışına İlişkin Görüşleri İle İlgili Bulgular

Bu alt bölümde, öğretim elemanlarının dersin içeriği ve uygulanışına ilişkin görüşleri ile ilgili bulgulara ve yorumlara yer verilmektedir.

Tablo 29: Öğretim Elemanlarının “Okul öncesi eğitim veren kurumlarda müzik etkinliklerini bu alanda uzmanlaşmış öğretmenlerin yapması gerektiği görüşündeyim.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	1	2,1
Çok Az Katılıyorum	1	2,1
Kısmen Katılıyorum	3	6,4
Büyük Ölçüde Katılıyorum	12	25,5
Tamamen Katılıyorum	30	63,8
Toplam	47	100,0

Tablo 29'daki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %2,1'inin “hiç katılmıyorum”, %2,1'inin “çok az katılıyorum”, %6,4'ünün “kısmen katılıyorum”, %25,5'inin “büyük ölçüde katılıyorum”, %63,8'inin “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerinden elde edilen verilerin toplamı %89,3'tür. Bu bulguya göre öğretim elemanlarının oldukça büyük bir çoğunluğunun, okul öncesi

eğitim veren kurumlarda m¼zik etkinliklerini bu alanda uzmanlaşmış ¼đretmenlerin yapması gerektiğini d¼řünmekte olduğu anlaşılabilir. Okul ¼ncesi eğitim veren kurumlarda m¼zik etkinliklerini, okul ¼ncesi m¼zik eğitimi alanında uzmanlaşmış eğitimcilerin vermesinin, okul ¼ncesi eğitim alan ¼ocukların lehine olacağı d¼ř¼n¼lebilir.

Tablo 30: ¼đretim elemanlarının “Okul ¼ncesi ¼đretmenliđi m¼zik eğitimi derslerinde dersi veren ¼đretim elemanının, derslerde herhangi bir eşlik ¼algısı kullanması gereklidir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç katılmıyorum	1	2,1
Çok Az Katılıyorum	1	2,1
Kısmen Katılıyorum	8	17,0
B¼y¼k ¼l¼de Katılıyorum	10	21,3
Tamamen Katılıyorum	27	57,4
Toplam	47	100,0

Tablo 30’daki veriler incelendiğinde, ¼đretim elemanlarının %2,1’inin “hiç katılmıyorum”, %2,1’inin “çok az katılıyorum”, %17’sinin “kısmen katılıyorum”, %21,3’¼n¼n “b¼y¼k ¼l¼de katılıyorum”, %57,4’¼n¼n “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri g¼r¼lmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere b¼y¼k ¼l¼de katılıyorum ile tamamen katılıyorum se¼eneklerine verilen yanıtların verisi %78,7’dir. ¼đretim elemanlarının olduk¼a b¼y¼k bir kısmının okul ¼ncesi ¼đretmenliđi m¼zik eğitimi derslerinde dersi veren ¼đretim elemanının herhangi bir eşlik ¼algısı kullanmasının gerekli olduğunu d¼ř¼nd¼đ¼ anlaşılabilir. Bu bulgu, eğitimcilerin etkili m¼zik etkinlikleri ger¼ekleřtirebilmesi i¼in ¼algı kullanımının fayda sağlayabileceğini d¼ř¼nd¼klerini ortaya koyabilir.

Tablo 31: Öğretim Elemanlarının “Okul öncesi öğretmenliği lisans döneminde öğrencilere eşlik çalgısı öğretimi gereklidir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	2	4,3
Çok Az Katılıyorum	5	10,6
Kısmen Katılıyorum	8	17,0
Büyük Ölçüde Katılıyorum	11	23,4
Tamamen katılıyorum	21	44,7
Toplam	47	100,0

Tablo 31’deki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %4,3’ünün “hiç katılmıyorum”, %10,6’sının “çok az katılıyorum”, %17’sinin “kısmen katılıyorum”, %23,4’ünün “büyük ölçüde katılıyorum”, %44,7’sinin “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerine verilen yanıtların verisi %68,1’dir. Öğretim elemanlarının oldukça büyük bir kısmının okul öncesi öğretmenliği lisans döneminde öğrencilere eşlik çalgısı öğretiminin gerekli olduğunu düşündüğü anlaşılabilir.

Tablo 32: Öğretim Elemanlarının “Okul öncesi öğretmenliği lisans programı "müzik eğitimi" derslerinin içeriği, ihtiyacı karşılamaktadır.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	1	2,1
Çok Az Katılıyorum	8	17,0
Kısmen Katılıyorum	22	46,8
Büyük Ölçüde Katılıyorum	13	27,7
Tamamen Katılıyorum	3	6,4
Toplam	47	100,0

Tablo 32'deki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %2,1'inin "hiç katılmıyorum", %17'sinin "çok az katılıyorum", %46,8'inin "kısmen katılıyorum", %27,7'sinin "büyük ölçüde katılıyorum", %6,4'ünün "tamamen katılıyorum" yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablo incelendiğinde öğretim elemanlarının %46,8'inin, okul öncesi öğretmenliği lisans programı "müzik eğitimi" derslerinin içeriğinin, ihtiyacı kısmen karşıladığı görüşünde olduğu dikkat çekmektedir. Tablodaki bulgular sonucunda öğretim elemanlarının, söz konusu dersin içeriğinin yeniden düzenlenmesi gerektiği düşüncesi ortaya çıkabilir.

Tablo 33: Öğretim Elemanlarının "Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümünde müzik eğitimi derslerini, bu alanda uzmanlaşmış eğitimcilerin vermesi gereklidir." İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	1	2,1
Çok Az Katılıyorum	1	2,1
Kısmen katılıyorum	1	2,1
Büyük Ölçüde Katılıyorum	11	23,4
Tamamen katılıyorum	33	70,2
Toplam	47	100,0

Tablo 33'teki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %2,1'inin "hiç katılmıyorum", %2,1'inin "çok az katılıyorum", %2,1'inin "kısmen katılıyorum", %23,4'ünün "büyük ölçüde katılıyorum", %70,2'sinin "tamamen katılıyorum" yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerinden elde edilen veri %93,6'dır. Bu bulguya göre öğretim elemanlarının oldukça büyük bir kısmının, okul öncesi öğretmenliği bölümünde müzik eğitimi derslerini, bu alanda uzmanlaşmış eğitimcilerin vermesi gerektiği görüşünde hemfikir oldukları anlaşılmaktadır. Müzik eğitimi derslerine alanında uzman eğitimcilerin görevlendirilmesi, derslerin daha verimli geçmesine olanak sağlayabilir.

Tablo 34: Öğretim Elemanlarının “Her okul öncesi öğretmeninin en az bir tane eşlik çalgısını (piyano, gitar, ukulele vb.) kullanabilmesi gereklidir.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	1	2,1
Çok Az Katılıyorum	1	2,1
Kısmen Katılıyorum	9	19,1
Büyük Ölçüde Katılıyorum	15	31,9
Tamamen katılıyorum	21	44,7
Toplam	47	100,0

Tablo 34’teki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %2,1’inin “hiç katılmıyorum”, %2,1’inin “çok az katılıyorum”, %19,1’inin “kısmen katılıyorum”, %31,9’unun “büyük ölçüde katılıyorum”, %44,7’sinin “tamamen katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerinden elde edilen veri %76,6’dır. Bu bulguya göre öğretim elemanlarının oldukça büyük bir kısmının, her okul öncesi öğretmeninin en az bir tane eşlik çalgısını (piyano,gitar,ukulele vb.) kullanabilmesi gerektiği görüşünde oldukları ortaya çıkmaktadır.

Tablo 35: Öğretim Elemanlarının “Derslerimde Orff Çalgılarını kullanıyorum.” İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	10	21,3
Çok Az Katılıyorum	3	6,4
Kısmen Katılıyorum	9	19,1
Büyük Ölçüde Katılıyorum	17	36,2
Tamamen Katılıyorum	8	17,0
Toplam	47	100,0

Tablo 35'teki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %21,3'ünün "hiç katılmıyorum", %6,4'ünün "çok az katılıyorum", %19,1'inin "kısmen katılıyorum", %36,2'sinin "büyük ölçüde katılıyorum", %17'sinin "tamamen katılıyorum" yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablo incelendiğinde büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerinden elde edilen verinin %53,2 olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre öğretim elemanlarının yarıdan fazlasının orff çalgılarını müzik eğitimi derslerinde kullandıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 35: Öğretim Elemanlarının "YÖK Öğretmen Yetiştirme Programı'nın, okul öncesi öğretmenliği müzik dersleri için sunmuş olduğu hedeflere, dönem sonlarında ulaşılabilir." İfadesine Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	f	%
Hiç Katılmıyorum	0	0,0
Çok Az Katılıyorum	4	8,5
Kısmen Katılıyorum	23	48,9
Büyük Ölçüde Katılıyorum	19	40,4
Tamamen katılıyorum	1	2,1
Toplam	47	100,0

Tablo 36'daki veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının %8,5'inin "çok az katılıyorum", %48,9'unun "kısmen katılıyorum", %40,4'ünün "büyük ölçüde katılıyorum", %2,1'inin "tamamen katılıyorum" yanıtını verdikleri görülmektedir. Tablodan anlaşılacağı üzere öğretim elemanlarının %48,9'unun YÖK Öğretmen Yetiştirme Programı'nın okul öncesi öğretmenliği müzik eğitimi dersleri için sunmuş olduğu hedeflere kısmen ulaşabilmesi, dersin hedeflerine ulaşılması için verilen sürenin yetersiz olduğu düşüncesini doğurabilir. Ancak büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerinden elde edilen verinin %42,5 olması, öğretim elemanlarının yarısına yakınının YÖK Öğretmen Yetiştirme Programı'nın, okul öncesi öğretmenliği müzik dersleri için sunmuş olduğu hedeflere, dönem sonlarında ulaşılabilir olduğunu göstermektedir. Bu bulgulara göre öğretim elemanlarının verdikleri dersin dönem süresinin, ders için sunulan hedeflere ulaşma durumlarına etki etmediği sonucu ortaya çıkabilir.

4.6 Öğretim Elemanlarının Derse İlişkin Görüşlerinde Çeşitli Değişkenlere Göre Anlamli Bir Farklılık Olup Olmadığı İle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Bu alt bölümde, öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde çeşitli değişkenlere göre anlamli bir farklılık olup olmadığı ile ilgili bulgulara ve yorumlara yer verilmektedir.

Tablo 36: Öğretim Elemanlarının Derse İlişkin Görüşlerinde Cinsiyete Göre Anlamli Bir Farklılık Var Mıdır?

Cinsiyet	n	\bar{x}	s.s.	sd	t	p
Kadın	16	3,51	0,67			
Erkek	31	3,53	0,06	0,67	-0,216	0,830

Tablo 37’de görüldüğü gibi, örnekleme oluşturan öğretim elemanlarının, derse ilişkin görüşleriyle ilgili puanlarının cinsiyet değişkenine göre anlamli bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda, grupların aritmetik ortalaması arasındaki farkın, istatistiksel olarak anlamli bulunmadığı söylenebilir ($t = -0,216$). Özetle, p değeri $0,83 > 0,05$ olduğu için sıfır hipotezi reddedilir. Öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde cinsiyete göre farklılık yoktur.

Tablo 37: Öğretim Elemanlarının Derse İlişkin Görüşlerinde Meslekte Görev Yaptığı Hizmet Süresine Göre Anlamli Bir Farklılık Var Mıdır?

Varyans Kaynağı	s.d.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	f	p
Gruplararası	4	0,604	0,151	1,363	0,263
Grupiçi	42	4,655	0,111		
Genel	46	5,259			

Tablo 38’de görüldüğü gibi, örnekleme oluşturan öğretim elemanlarının, derse ilişkin görüşleriyle ilgili puanlarının meslekte görev yaptıkları hizmet süresine göre anlamli bir farklılık gösterip göstermediğine bakılmıştır. p değeri $0,26 > 0,05$ olduğu için sıfır hipotezi reddedilir. Öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde meslekte görev yaptıkları hizmet süresine göre anlamli bir farklılık yoktur.

Tablo 38: Öğretim Elemanlarının Derse İlişkin Görüşlerinde Çalıştıkları Bölgeye Göre Anlamlı Bir Farklılık Var Mıdır?

Varyans Kaynağı	s.d.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	f	p
Gruplararası	5	0,368	0,074	0,695	0,630
Grupiçi	36	3,810	0,106		
Genel	41	4,178			

Tablo 39’da görüldüğü gibi, örnekleme oluşturan öğretim elemanlarının, derse ilişkin görüşleriyle ilgili puanlarının öğretim elemanlarının çalıştıkları bölgeye göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine bakılmıştır. p değeri $0,63 > 0,05$ olduğu için sıfır hipotezi reddedilir. Öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde meslekte görev yaptıkları hizmet süresine göre anlamlı bir farklılık yoktur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

V SONUÇ, TARTIŞMA, ÖNERİLER

Bu bölümde, Türkiye’de okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmada elde edilen bulgu ve yorumlara bağlı olarak varılan sonuçlar ile bu sonuçlar ışığında geliştirilen öneriler sunulmaktadır.

5.1 Sonuç ve Tartışma

1. Birinci alt probleme ilişkin sorulan anket sorularından elde edinilen bulgular yorumlanmış ve ardından şu sonuçlara varılmıştır:

Öğretim elemanlarının %42,6’sının, MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı’nı kısmen kaynak kitap olarak kullanmakta oldukları, %19,1’inin ise hiç kullanmamakta olduğu görülmektedir. Okul öncesi öğretmenliği lisans programından mezun olan öğrencilerin devlete bağlı kurumlarda da çalışabileceği göz önüne alındığında öğretim elemanlarının MEB’e ait eğitim programının kullanımına yeteri kadar önem vermedikleri anlaşılabilir. MEB, Türkiye’de eğitimci bakımından personele en fazla sahip olan kurumdur. Bu yüzden okul öncesi öğretmenliği bölümünden mezun olacak adayların ilerideki yaşantılarında MEB’e bağlı kurumlarda iş bulabilme potansiyeli daha yüksek olabilir. Bununla birlikte, öğretim elemanlarının, MEB Okul Öncesi Eğitim Programı’ndaki müziksel kazanımları öğrencilerle ele alması, öğrencilerin almış oldukları müzik eğitimi derslerinin daha verimli gerçekleştirilmesi bakımından önemli olabilir. Dersi veren öğretim elemanının MEB Okul Öncesi Eğitim Programı’nı tam anlamıyla kullanması, dersi alan öğrencilerin lehine olacaktır.

Öğretim elemanlarının %61,7’si, okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında yer alan müzik eğitimi ders içeriğindeki konuların, MEB Okul Öncesi Eğitim Programı’nda yer alan müziksel kazanımlarla kısmen örtüştüğü görüşündedir. Bu bulgu sonucunda, öğretim elemanlarının çoğunluğunun okul öncesi müzik eğitimi

için hazırlanmış olan MEB programı ile YÖK ders içeriklerinin birbirleriyle uyumlu-entegre olmadığı sonucuna ulaşmamızı sağlayabilir.

Öğretim elemanlarının 48,9'unun, MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'nda müziksel kazanımlara yeterince yer verilmekte olduğu görüşüne kısmen katılmakta olduklarını görürüz. Kandır ve Türkoğlu (2015) , MEB 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı'nın müzikal becerilerin gelişimi yönünden değerlendirilmesi amacıyla yapmış olduğu çalışmada, programda toplam 63 kazanımın bulunduğunu tespit etmiş ve araştırma sonucunda; okul öncesi eğitim programında yer alan kazanımların müzikal becerilerden “müzikal biliş”, “müziğin sosyal fonksiyonu”, “müzikal hareket/bedensel yaratım” ve “ses bilgisi ve farkındalığı” yönünden doğrudan ilişkili kazanımlarla desteklenmediği, buna bağlı olarak müzikal becerilerin öğrenme sürecine bütün gelişim alanlarına ait ilgili kazanımlarla nasıl ilişkilendirilerek entegre edileceğine ilişkin rehberliğin yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Değerlendirme yönünden ise, programın çocukların, müzikal ilgi, bilgi, beceri ve tutumlarının değerlendirilmesi yönünden güçlendirilmesi gerekliliği bulunmuştur. Sonuç olarak, uzman eğitimcilerin, MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki müziksel kazanımların güçlendirilmesi görüşünde birleştiği söylenebilir. Topaç'ın (2008) okulöncesi öğretmenlerinin ve okulöncesi dönem çocuklarının ebeveynlerinin müzik eğitimi hakkındaki düşüncelerini incelediği tezinde, “Okulöncesi eğitim programında müzik ile ilgili hedefler yeterlidir.” maddesine yanıt veren öğretmenlerden 57,1'i katılmama yönünde, %37,3'ü ise katılma yönünde yanıt vererek müzik ile ilgili hedeflerin yeterli olmadığı düşüncesinde olduklarını yansıtmışlardır.

Türkiye'de MEB tarafından okul öncesi müzik eğitimi için ayrı bir program hazırlanması konusunda öğretmen elemanlarının bir kısmı okul öncesi müzik eğitimi için ayrı bir programın hazırlanması görüşüne katılırken, bir kısmının ayrı bir programı gerekli bulmadığı ortaya çıkmaktadır. Öğretim elemanlarının %25,5'i ise ayrı bir program hazırlanması görüşüne kısmen yanıtını vererek kararsızlığını belirtmektedir. Okul öncesi öğretmenlerine, okul öncesi müzik etkinlikleri için ayrı bir programın hazırlanması, ilgili öğretmenlerin mesleki yaşamlarında müziksel etkinliklerde daha etkin ve verimli çalışmalar yapabilmesine olanak sağlayabilir.

Türkiye’de okul öncesi eğitim veren kurumlarda görev yapan eğitimciler için hazırlanmış bir okul öncesi müzik eğitimi programı bulunmaması, öğretmenlerin çocuklar için doğru şarkıyı bulması konusunda zorlanmalarına neden olmaktadır. Müzik alanından mezun olmamış eğitimcilerin şarkı öğrenmesi, ünitelere uygun şarkılar seçebilmesi kolay olmamakla birlikte şarkı öğretiminin bir amaç değil araç olduğu düşünüldüğünde, müzik eğitimi için ayrı bir programın gerekliliği daha da önemli hale gelmektedir (Atalay, 1999).

Öğretim elemanlarının büyük bir kısmı (%51,1), dersliklerde piyanonun gerekli olduğu yönünde görüş bildirmiştir. Ayrıca büyük ölçüde katılıyorum seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının da (%21,3), piyanonun dersliklerde gerekli olduğu görüşünü desteklemekte oldukları anlaşılabilir. Buna dayalı olarak Tablo 13’te ise öğretim elemanlarının azımsanmayacak bir kısmının (%40,4), dersliğinde piyano bulunmadığını belirttiğini görürüz. Piyanonun okul öncesi döneme uygun çocuk şarkılarında, öğretmen tarafından kullanılabilir en uygun çalgılardan olduğu düşünüldüğünde ve anketteki ifadeye verilen yanıtlar doğrultusunda, okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının, dersliklerinde piyanoya ihtiyaç duyduğu anlaşılabilir.

Öğretim elemanlarının yarısından fazlası ders verdikleri ortamın fiziksel şartlarının, müzik etkinliklerini uygulama konusunda yeterli olduğunu düşünmektedir.

Öğretim elemanlarının %34’ü, ders esnasında diğer dersliklerden ses dolayısıyla şikayet almamakta olduğunu belirtmiştir. Buna karşılık %34’ünün ise kısmen yanıtı vermesi, öğretim elemanlarının ders esnasında oluşan sesten dolayı diğer dersliklerden ara sıra şikayet aldığı fikrini vermektedir.

Öğretim elemanlarının çok büyük bir kısmı, ders verdikleri ortamın fiziksel şartlarının, müzik etkinliklerini uygulama konusunda yeterli olduğu görüşündedir. Tablodan anlaşılacağı üzere büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerinden elde edilen veri %72,4’tür. Bu veriye göre öğretim elemanlarının büyük bir kısmının ders verdikleri ortamın fiziksel şartlarının, müzik etkinliklerini uygulayabilecekleri yeterlikte olduğu anlaşılabilir.

Öğretim elemanlarının bir çoğu (%40,4), dersliklerinde elektronik donanımların (akıllı tahta/ projeksiyon/ bilgisayar/cd çalar vs.) bulunmakta olduğunu belirtmiştir. 21. yüzyıl, teknolojinin sürekli kendini yenilediği bir dönemdir. Her geçen gün, elektronik donanımların yaygınlaştığı bu dönemde, özellikle eğitim kurumlarında her eğitimcinin bu araç ve gereçlerden faydalanması, eğitimde kaliteyi arttırabilir ve zaman tasarrufu sağlayabileceği düşünülebilir.

Anketi yanıtlayan öğretim elemanlarının %65,9'u, Türkiye'de okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında öğrencilere ayrı bir ders olarak çalgı eğitimi dersi verilmesine ihtiyaç olduğunu belirtmiştir. Gül ve Bozkaya (2014)'nın, okul öncesi öğretmenliği lisans programlarının müzik eğitimi açısından değerlendirilmesi amacıyla yaptıkları çalışmada, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda 4. sınıfta öğrenim gören 36 öğrenciye anket uygulanmış ve müzik etkinlikleri sırasındaki çalgı kullanımı yeterliklerine ilişkin öğretmen aday görüşleri alındığında %27,8'si kısmen yeterli olduklarını, %50'si ise yetersiz olduklarını düşündüklerini ifade etmişlerdir. Sonuç olarak, Türkiye'deki okul öncesi öğretmenliği bölümlerine çalgı eğitimi dersi adı altında ayrı bir ders koyulmasının okul öncesi öğretmeni adaylarına, ilerideki meslek hayatlarında önemli katkı sağlayacağı düşünülebilir.

Öğretim elemanlarının büyük bir kısmı (%42,6), okul öncesi öğretmenliği lisans programında müzik eğitimi dersinin iki (2) dönem olmasının, bu ders için beklenen düzeye ulaşmada yeterli olmadığını ifade etmiştir. Ayrıca, Tablo 25'e göre; öğretim elemanlarının %34'ünün okul öncesi öğretmenliği lisans programında 'çalgı eğitimi' adı altında ayrı bir derse ihtiyaç olduğu görüşünün ortaya çıkması ve Tablo 36'ya göre; öğretim elemanlarının %48,9'unun, YÖK Öğretmen Yetiştirme Programı'nın okul öncesi öğretmenliği müzik eğitimi dersleri için sunmuş olduğu hedeflere, dönem sonlarında kısmen ulaşabildiklerini ifade etmesi, dersin dönemsel olarak yetersiz olduğunu düşündürmektedir.

öğretim elemanlarının %46,8'inin dersin haftalık süresinin hedeflere ulaşmada kısmen yeterli olduğu görüşünde olması dikkat çekmektedir. Tablo genel olarak değerlendirildiğinde dersin haftalık süresinin, ders için gerekli hedeflere ulaşmada tam anlamıyla yeterli olmadığı sonucuna ulaşılabilir. Bunun yanı sıra büyük ölçüde

katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerine verilen yanıtların verisi %36,2'dir. Bazı öğretim elemanlarına göre dersin haftalık süresinin ders için gerekli hedeflere ulaşmada yeterli geldiği anlaşılabilir.

Öğretim elemanlarının %51,1'i, Türkiye'de okul öncesi müzik öğretmenliği bölümünün gerekli olduğu görüşündedir. Öğretim elemanlarının büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerine verilen yanıtların verisi ise %78,8'dir. Bu veriye göre Türkiye'de Okul Öncesi Müzik Öğretmenliği Bölümü'nün gerekli olduğu görüşü ortaya çıkabilir.

Öğretim elemanlarının, okul öncesi eğitim veren kurumlarda müzik etkinliklerini bu alanda uzmanlaşmış öğretmenlerin yapması gerekip gerekmediğine ilişkin verdikleri yanıt dikkat çekmektedir. Büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerinden elde edilen verilerin toplamı %89,3'tür. Bu bulguya göre öğretim elemanlarının oldukça büyük bir çoğunluğunun, okul öncesi eğitim veren kurumlarda müzik etkinliklerini bu alanda uzmanlaşmış öğretmenlerin yapması gerektiğini düşünmekte olduğu anlaşılabilir. Okul öncesi eğitim veren kurumlarda müzik etkinliklerini, okul öncesi müzik eğitimi alanında uzmanlaşmış eğitimcilerin vermesinin, okul öncesi eğitim alan çocukların lehine olacağı düşünülebilir.

Altaş'ın (2006) anasınıfı öğretmenlerinin müzik öğretimine yönelik yeterliliklerini ve müzik eğitimi ortamına yönelik düşüncelerini tespit etmek amacıyla hazırlamış olduğu yüksek lisans tezindeki bulgularda, anasınıfı öğretmenlerinin, anasınıfında müzik eğitiminin kimin tarafından gerçekleştirilmesi uygundur sorusuna %67,4 oranında müzik öğretmeni, %31,6 oranında anasınıfı öğretmeni tarafından gerçekleştirilmesi uygundur dedikleri görülmüştür.

Topaç'ın (2008) okulöncesi öğretmenlerinin ve okulöncesi dönem çocuklarının ebeveynlerinin müzik eğitimi hakkındaki düşüncelerini incelediği tezinde, katılımcılar, "Anaokulunda her sınıfın öğretmeni dışında özel müzik öğretmeni olmalıdır." maddesine yanıt veren öğretmenlerden 56 (%20,5) tanesi "tamamen katılıyorum" seçeneğini, 104 (%38,1) tanesi "katılıyorum" seçeneğini işaretlemiş ve sonuç olarak öğretmenlerin yarısından biraz fazlasının, anaokulunda her sınıfın öğretmeni dışında özel müzik öğretmeni olması gerektiği düşüncesini benimsedikleri anlaşılmıştır.

Öğretim elemanlarının oldukça büyük bir kısmının okul öncesi öğretmenliği müzik eğitimi derslerinde dersi veren öğretim elemanının herhangi bir eşlik çalgısı kullanmasının gerekli olduğunu düşündüğü anlaşılabılır. Söz konusu ifadeye verilen yanıtlarda büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerine verilen yanıtların verisi %78,7'dir. Bu bulgu, eğitimcilerin etkili müzik etkinlikleri gerçekleştirebilmesi için çalgı kullanımının fayda sağlayabileceğini düşündüklerini ortaya koyabilir. Bununla birlikte öğretim elemanlarının oldukça büyük bir kısmının okul öncesi öğretmenliği lisans döneminde öğrencilere eşlik çalgısı öğretiminin gerekli olduğunu düşündüğü anlaşılabılır. Belirtilen ifade, öğretim elemanlarının büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerine verdikleri yanıtların verisinin %68,1'e ulaşmasıyla desteklenmektedir.

Öğretim elemanlarının %46,8'inin, okul öncesi öğretmenliği lisans programı "müzik eğitimi" derslerinin içeriğinin, ihtiyacı kısmen karşıladığı görüşünde olduğu dikkat çekmektedir. Belirtilen ifadeye verilen yanıtlar sonucunda, öğretim elemanlarının söz konusu dersin içeriğinin yeniden düzenlenmesi gerektiği düşüncesinde oldukları ortaya çıkabilir.

Öğretim elemanlarının oldukça büyük bir kısmının, okul öncesi öğretmenliği bölümünde müzik eğitimi derslerini, bu alanda uzmanlaşmış eğitimcilerin vermesi gerektiği görüşünde hemfikir oldukları anlaşılmaktadır. Belirtilen ifadeye öğretim elemanlarının verdiği yanıtlarda büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerinden elde edilen verinin %93,6 olması söz konusu ifadeyi desteklemektedir. Buna karşılık Tablo 5'i incelediğimizde anketi yanıtlayan öğretim elemanlarının %70,2'sinin uzmanlık alanının okul öncesi müzik eğitimi olmadığı halde bu dersi vermekte oldukları dikkat çekmektedir. Müzik eğitimi derslerine alanında uzman eğitimcilerin görevlendirilmesi, derslerin daha verimli geçmesine olanak sağlayabilir.

Öğretim elemanlarının oldukça büyük bir kısmının, her okul öncesi öğretmenin en az bir tane eşlik çalgısını (piyano, gitar, ukulele vb.) kullanabilmesi gerektiği görüşünde oldukları ortaya çıkmaktadır. Belirtilen ifadeye öğretim elemanlarının verdikleri yanıtlar doğrultusunda büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerinden elde edilen verinin %76,6 olması bu sonucu destekler niceliktedir.

Gül ve Bozkaya (2014) Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı'nın Müzik Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi isimli çalışmasında, müzik etkinlikleri sırasındaki çalgı kullanımı yeterliklerine ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerini almış ve adayların %27,8'si kısmen yeterli olduklarını, %50'si ise yetersiz olduklarını ifade etmişlerdir.

Öğretim elemanlarının yarısından fazlasının derslerinde orff çalgılarını kullanmakta oldukları anlaşılmaktadır.

Öğretim elemanlarının %48,9'unun YÖK Öğretmen Yetiştirme Programı'nın okul öncesi öğretmenliği müzik eğitimi dersleri için sunmuş olduğu hedeflere kısmen ulaşabilmesi, dersin hedeflerine ulaşılması için verilen sürenin yetersiz olduğu düşüncesini doğrular. Ancak büyük ölçüde katılıyorum ile tamamen katılıyorum seçeneklerinden elde edilen verinin %42,5 olması, öğretim elemanlarının yarısına yakınının YÖK Öğretmen Yetiştirme Programı'nın, okul öncesi öğretmenliği müzik dersleri için sunmuş olduğu hedeflere, dönem sonlarında ulaşılabilmekte olduğunu göstermektedir. Bu bulgulara göre öğretim elemanlarının verdikleri dersin dönem süresinin, ders için sunulan hedeflere ulaşma durumlarına etki etmediği sonucu ortaya çıkabilir.

2. İkinci alt probleme ilişkin sorulan anket sorularından elde edinilen bulgular yorumlanmış ve ardından şu sonuçlara varılmıştır:

Öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde çeşitli değişkenlere göre anlamlı bir farklılık olup olmadığına bakılmış ve öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde; cinsiyete göre ($0,83 > 0,05$) herhangi bir farklılık bulunamamıştır. Anlaşılacağı üzere, öğretim elemanlarının kadın veya erkek olması, derse ilişkin görüşlerinde farklı düşüncelere yönelmelerine neden olmamaktadır.

Öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde, meslekte görev yaptıkları hizmet süresine göre ($0,26 > 0,05$) herhangi bir farklılık olmadığı görülmektedir. Bulgularda, öğretim elemanlarının yarısından fazlasının 16 yıl ve üzeri süredir görev yapmaları dikkat çekmektedir.

Öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerinde, çalıştıkları bölgeye göre (0,63>0,05), herhangi bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir.

5.2 Öneriler

Araştırma sonuçlarına göre aşağıdaki öneriler geliştirilebilir:

1. MEB Okul Öncesi Eğitim Programı güncellenerek müzik ile ilgili kazanımlar arttırılabilir. MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki müziksel kazanımlar, okul öncesi öğretmenliği lisans programları müzik eğitimi derslerinin içeriğinde resmi olarak bulunabilir ve konular birbirleriyle örtüşecek şekilde düzenlenebilir.
2. MEB tarafından, okul öncesi müzik eğitimi programı adı altında okul öncesi müzik eğitimi için ayrı bir eğitim programı hazırlanabilir.
3. Okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde müzik eğitimi dersleri için özel bir oda oluşturulabilir. Oluşturulacak odada; ses yalıtımı, müziksel etkinlikleri uygulamaya elverişli bir zemin ve ışık, dolaplar, akıllı tahta, projeksiyon, bilgisayar, cd çalar gibi elektronik donanımlar, derste uygulanacak müziksel etkinliklerde kullanılmak üzere derste bulunan öğrenci mevcuduna yeterli olacak şekilde orff çalgıları gibi çeşitli çalgılar bulundurulabilir. Dersi veren öğretim elemanının kullanması için her okul öncesi öğretmenliği müzik eğitimi dersinin verildiği ortamda piyano bulundurulabilir.
4. Okul öncesi öğretmenliği müzik eğitimi derslerinin dönem sayısı arttırılabilir.
5. Okul öncesi müzik öğretmenliği bölümlerinde çalgı eğitimi adı altında ayrı bir ders olabilir.
6. Türkiye'de okul öncesi öğretmenliği programı bulunan fakültelerin bulunduğu her ilde düzenli olarak okul öncesi dönem müzik eğitimi ile ilgili hizmet içi eğitim, seminer ve sempozyum çalışmaları düzenlenebilir, okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarıyla birlikte bu bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin bu çalışmalara katılımı sağlanabilir.
7. Türkiye'deki üniversitelerde, "Okul Öncesi Müzik Öğretmenliği Bölümü" adı altında bir bölüm açılabilir.

8. Okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde müzik eğitimi derslerini, bu alanda uzmanlaşmış öğretim elemanlarının vermesi sağlanabilir.

9. Okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanları, bu dersi alan öğrencilere en az bir çalgı çalmayı öğretmeyi hedefleyebilir.

KAYNAKÇA

- Akyüz, Y. (1999). *Türk eğitim tarihi (Başlangıçtan 1999'a)* (7.b.). İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Akyüz, Y., Uygun, S., ve Kafadar, O. (2005). Anaokullarının ikinci meşrutiyet dönemindeki gelişiminde okul ve çocuk sağlığı. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi*, 4(7), 147-172. Erişim adresi: http://ebuline.com/pdfs/7Sayi/7_9.pdf
- Altaş, B. (2006). *Anasınıfı öğretmenlerinin müzik eğitimine yönelik algıladıkları yeterlilikler ve müzik eğitimi ortamına yönelik düşünceleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Aral, N., Kandır, A., ve Can Yaşar, M. (2002). *Okul öncesi eğitim ve okul öncesi eğitim programı* (2.b.). İstanbul: Ya-Pa Yayın Pazarlama San. ve Tic. A.ş.
- Arslan, A. (2005). *Müziğe başlarken "Çocuğum Müziğe Başlıyor"*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Arslan, M. (2005). Avrupa birliği ülkelerinde okul öncesi eğitimin gelişimi ve mevcut durumu [Özel sayı]. *Milli Eğitim Dergisi*, 167. Erişim adresi: http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/167/index3-arslan.htm
- Atalay, M. A. (1999, Nisan). *Okulöncesi müzik eğitiminin önemi, karşılaşılan temel sorunlar ve çözüm önerileri*. Sanat Eğitimi ve Sorunları Sempozyumu, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi. Çanakkale.
- Başer, F. A. (2004). Müziğin okul öncesi dönemde çocuk gelişimine katkısı. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (8), 1-10. Erişim adresi: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/sakaefd/article/view/5000013560/5000013782>

- Bilen, S., Özevin, B., ve Canakay, E. U. (2011). *Orff destekli etkinliklerle müzik eğitimi* (2. b.). Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.
- Bulut, D., ve Aktaş, A. (2014). Okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerini uygulama durumları (Niğde ili örneği). *International Journal of Social Science Studies (JASSS)*(25-I), 21-34. Erişim adresi: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2263>
- Çelik, M., ve Gündoğdu, K. (2007). Türkiye'de okulöncesi eğitimin tarihsel gelişimi. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*(16), 172-190. Erişim adresi: <http://e-dergi.atauni.edu.tr/ataunikkefd/article/viewFile/1021004174/1021003998>
- Çevik, B., ve Şahin, G. (2010). Türkiye'de yaratıcılığın gelişmesine olanak sağlayan müzik öğretim yöntemlerinden orff öğretisi ile ilgili yapılan araştırmalar: 2003-2009 yılları arası. *International Conference on New Trends in Education and Their Implications*, 399-404.
- Çevik, D. B. (2007). Müzik öğretim yöntemlerinden, orff müzik öğretisine genel bir bakış. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 95-100. Erişim adresi: <http://fbed.balikesir.edu.tr/index.php/dergi/article/view/194>
- Çeviker, A. (2010). *Okul öncesi ve müzik öğretmeni adaylarının okul öncesi müzik etkinliklerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, çocuk gelişimi ve öğrenme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 1-8. Erişim adresi: <http://www.gefad.gazi.edu.tr/issue/6769/91088>
- Dinçer, İ. (1992). *Çocuk gelişimi ile ilgilenenler için müzik el kitabı*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Erginer, A. (2006). *Avrupa Birliği eğitim sistemleri – Türkiye eğitim sistemiyle karşılaştırmalar*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Göğüş, G. (2009). *Müzik öğretimi ve yöntemleri*. Bursa: Star Ajans Matbaacılık.

- Gül, G., ve Bozkaya, İ. (2014). Okul öncesi öğretmenliği lisans programının müzik eğitimi açısından değerlendirilmesi: Uludağ Üniversitesi örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(3), 995-1008. Erişim adresi: <http://kefdergi.kastamonu.edu.tr/ojs/index.php/Kefdergi/article/view/354/122>
- Kavak, Y., Aydın, A., ve Akbaba Altun, S. (2007). *Öğretmen yetiştirme ve eğitim fakülteleri (1982-2007)*. Ankara: T.C. Yükseköğretim Kurulu.
- Kaya, N. D. (2011). *0-5 Yaş Arası Çocuklarda Müzikli Oyunların Gelişime Etkisi*.(Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: İstanbul.
- Koca, Ş. (2013). Okul öncesi öğretmen adaylarının müzik derslerine ilişkin yeterliklerinin değerlendirilmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(3), 321-331. http://dx.doi.org/10.9761/JASSS_763
- Levent, E. (1983). Türk Eğitim Derneği VII. eğitim toplantısı - okul öncesi eğitim ve sorunları. N. Koç (Ed.), *Ülkemizde okul öncesi eğitim durumu ve sorunları* (s. 239-252). Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.
- MEB. (2011). *Çocuk gelişimi ve eğitimi - Erken çocukluk eğitiminde temel ilkeler*. Ankara.
- MEB. (2013). *Okul öncesi eğitimi programı*. Ankara: Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü.
- Mertoğlu, E. (1993). Okulöncesi Eğitimde Müziğin Gelişimi ve Eğitimi. 9. *Okulöncesi eğitim ve yaygınlaştırılması semineri* (s. 250-253). İstanbul: Ya-Pa yayınları.
- Oktay, A. (1983). Türkiye’de okul öncesi eğitimin dünü ve bugünü. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, cilt7(42). Erişim adresi: <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/5743/1872>
- Oktay, A. (2007). *Yaşamın sihirli yılları: okul öncesi dönem* (6. b.). İstanbul: Epsilon Yayıncılık.

Ömeroğlu, E., Ersoy, Ö., Tezel Şahin, F., Kandır, A., ve Turla, A. (2006). *Müziğin okul öncesi eğitimde kullanılması* (2. b.). Ankara: Kök Yayıncılık.

Özal Göncü, İ. (2009,Eylül). Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan ana sınıfı öğretmenleri ile müzik öğretmenlerinin müzik çalışmalarına ilişkin tutum ve yeterliliklerinin karşılaştırılması. 8. *Ulusal müzik eğitimi sempozyumu*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi. Erişim adresi: http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/samsun/I_Goncu.pdf

Özal Göncü, İ. (2016). 4-6 yaş anaokulu çocuklarına uygulanan müzik eğitiminin müziksel ses ve işitsel algı gelişimlerine etkileri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16[İpek yolu], 2382-2392. Erişim adresi: <http://efdergi.ibu.edu.tr/index.php/efdergi/article/view/2202>

Özeke, S. (2007). Kodaly yöntemi ve ilköğretim müzik derslerinde Kodaly yöntemi uygulamaları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 111-119. Erişim adresi: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/uefad/article/view/5000152359/5000138170>

Özkut, B., ve Kaya, Ö. (2012). İlköğretim okullarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin lisans döneminde aldıkları müzik eğitiminin mesleki yaşantılarına olan etkilerinin incelenmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports ve Science Education*, 1(1), 167-179. Erişim adresi: <http://www.ijtase.net/ojs/index.php/IJTASE/article/view/31>

Öztürk, A. (2007). *Okul öncesi eğitimde müzik*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

Poyraz, H., ve Dere Çiftçi, H. (2011). *Okul öncesi eğitiminin ilke ve yöntemleri* (4. b.). Ankara: Anı Yayıncılık.

Sun, M., ve Seyrek, H. (1993). *Okul öncesi eğitiminde müzik*. İzmir: Müzik Eserleri Yayınları.

Tekin Gürgen, E. (2006). Müzik eğitiminde yaratıcılığı geliştiren yöntem ve yaklaşımlar. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(12), 81-93. Erişim adresi: <http://uvt.ulakbim.gov.tr/uvt/index.php?cwid=9ve>

Toksoy, A. C., ve Beşiroğlu, Ő. (2006). Orff yaklaşımı çerçevesinde ilköğretim 1. kademesinde müzik ve hareket eğitime başlangıç için bir model önerisi. *İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 23-34. Erişim adresi:

http://itudergi.itu.edu.tr/index.php/itudergisi_b/article/viewFile/489/411

Topaç, N. (2008). *Okul öncesi öğretmenlerinin ve okulöncesi dönem çocuklarının ebeveynlerinin müzik eğitimi hakkındaki düşüncelerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tufan, S. (2006,Nisan). Okul öncesi müzik öğretmeni profili. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirileri*, (s. 185-192). Denizli.

Türk, E. (1999). *Milli Eğitim Bakanlığı'nda yapısal değişmeler ve Türk eğitim sistemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Türkoğlu, D., ve Kandır, A. (2015). MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'nın müzikal becerilerin gelişimi yönünden değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*. s.339-350. Erişim adresi: <http://dergipark.gov.tr/husbfd/issue/7893/103898>

Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. (3. b.). Ankara: Evrensel Müzikevi.

Ural, O., ve Ramazan, O. (2007). Türkiye'de okul öncesi eğitimin dünü ve bugünü (1. b.). S. Özdemir, H. Bacanlı, ve M. Sözer (Ed.) *Türkiye'de okul öncesi eğitim ve ilköğretim sistemi temel sorunlar ve çözüm önerileri* içinde (s. 11-56). Ankara: Adım Ajans.

Ürfioğlu, A. (1989). *Bebeklik ve okulöncesi dönemde müziğin gelişimi ve eğitimi*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.

Yavuzer, H. (2010). Bedensel, zihinsel ve sosyal gelişimiyle çocuğunuzun ilk altı yılı. (25. b.). İstanbul: Remzi Kitabevi.

YÖK Yeni Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı. (2018). Erişim Adresi: http://www.yok.gov.tr/documents/10279/41805112/Okul_Oncesi_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf

YÖK Okul Öncesi Öğretmenliği Programı Bulunan Üniversiteler. (2018). Erişim Adresi: <https://yokatlas.yok.gov.tr/lisans-bolum.php?b=20062>

EKLER

Ek 1. Anket

ANKET FORMU

Sayın Hocam,

Bu araştırma, Okul Öncesi Eğitimi Lisans Programlarında yer alan " Müzik Eğitimi I-II " derslerini veren öğretim elemanlarının derse ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmaktadır. Vereceğiniz yanıtlar gizlilik içerisinde değerlendirilip istatistiksel sonuçlara dönüştürülecektir. Samimiyetiniz ve yardımınız için şimdiden çok teşekkür ederim.

Duygu BİLİR

(Müzik Öğretmeni)

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I

1. Cinsiyetiniz nedir?

Kadın

Erkek

2. Hangi lisans programından mezun oldunuz?

Müzik ile ilgili eğitim veren

Diğer

3. Unvanınız nedir?

.....

4. Meslekteki hizmet süreniz nedir?

1-5 yıl

6-10 yıl

11-15 yıl

16-20 yıl

21 yıl ve üstü

BÖLÜM II

1. Okul öncesi dönemi müzik eğitimi uzmanlık alanınız mıdır?

Evet

Hayır

2. Lisans döneminizde aldığınız müzik eğitiminin okul öncesi müzik etkinlikleri için yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet

Hayır

3. Okul Öncesi Müzik Eğitimi-Öğretimi ile ilgili kurs ve seminerleri gerekli buluyor musunuz?

Evet

Hayır

4. Mezun olduğunuz lisans programında okul öncesi müzik eğitimi ile ilgili ders/dersler aldınız mı?

Evet

Hayır

5. Okul öncesi dönem yaş grubuna yönelik müzik alanıyla ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim vb. verdiniz mi?

Evet

Hayır

6. Okul öncesi dönem yaş grubuyla müzik eğitimine ilişkin çalışma deneyiminiz oldu mu?

Evet

Hayır

7. Okul Öncesi Öğretmenliği Müzik Eğitimi dersini ne kadar süredir vermektedirsiniz?

1 – 5 yıl

6 – 10 yıl

11 – 15 yıl

16 – 20 yıl

21 yıl ve üzeri

8. Lisans Okul Öncesi Öğretmenliği Müzik Eğitimi dersini vermek üzere görevlendirme biçiminiz nedir?

- Okul Öncesi Bölümü'nün kadrolu öğretim elemanıyım.
- Üniversitenin başka bir bölümünden görevlendirme ile geliyorum.
- Üniversite dışından görevlendirme ile geliyorum.
- Diğer

9. Dersliğinizde piyano bulunmakta mıdır ?

- Evet Hayır

10. Dersliğinizde ses yalıtımı var mıdır?

- Evet Hayır

11. Verdiğiniz ders için öğrenci mevcudunuzu nasıl değerlendirirsiniz?

- Öğrenci mevcudu bu ders için fazla
- Öğrenci mevcudu bu ders için az
- Öğrenci mevcudu bu ders için ideal

BÖLÜM III

Aşağıdaki görüşlere katılma derecenizi belirtiniz.

1. Okul öncesi eğitim veren kurumlarda müzik etkinliklerini bu alanda uzmanlaşmış öğretmenlerin yapması gerektiği görüşüne katılıyorum.

Kesinlikle Katılıyorum

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Kesinlikle katılmıyorum

2. Okul öncesi öğretmenliği müzik eğitimi derslerinde herhangi bir eşlik çalgısı kullanmak gereklidir.

Kesinlikle Katılıyorum

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Kesinlikle katılmıyorum

3. Okul öncesi öğretmenliği lisans döneminde öğrencilere eşlik çalgısı öğretimi gereklidir.

Kesinlikle Katılıyorum

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

4. YÖK Öğretmen Yetiştirme Programı'nın, okul öncesi öğretmenliği müzik dersleri için sunmuş olduğu hedeflere, dönem sonlarında ulaşılabilir.

- Kesinlikle Katılıyorum
- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

5. Türkiye'de Okul Öncesi Müzik Öğretmenliği Bölümlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

- Kesinlikle Katılıyorum
- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

6. Okul öncesi lisans programı "müzik eğitimi" derslerinin içeriği, ihtiyacı karşılamaktadır.

Kesinlikle Katılıyorum

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Kesinlikle katılmıyorum

7. Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü'nde müzik eğitimi derslerini, bu alanda uzmanlaşmış eğitimcilerin vermesi gereklidir.

Kesinlikle Katılıyorum

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Kesinlikle katılmıyorum

8. Her okul öncesi öğretmenin en az bir tane eşlik çalgısını (piyano, gitar, ukulele vb.) kullanabilmesi gereklidir.

Kesinlikle Katılıyorum

Katılıyorum

- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

9. Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı'nda 'çalğı eğitimi' adı altında ayrı bir derse ihtiyaç bulunmaktadır.

- Kesinlikle Katılıyorum
- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

10. MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'nı derslerimde kaynak kitap olarak kullanırım.

- Kesinlikle Katılıyorum
- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

11. Okul öncesi müzik eğitimi ders içeriğindeki konular, MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'nda yer alan müziksel kazanımlarla örtüşmektedir.

Kesinlikle Katılıyorum

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Kesinlikle katılmıyorum

12. Dersliklerde piyano mutlaka gereklidir.

Kesinlikle Katılıyorum

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Kesinlikle katılmıyorum

13. MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'nda müziksel kazanımlara yeterince yer verilmektedir.

Kesinlikle Katılıyorum

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Kesinlikle katılmıyorum

14. Türkiye'de MEB tarafından Okul Öncesi Müzik Eğitimi için ayrı bir program hazırlanması gerekmektedir.

Kesinlikle Katılıyorum

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Kesinlikle katılmıyorum

15. Dersliğimin fiziksel şartları, müzik etkinliklerini uygulama konusunda yeterlidir.

Kesinlikle Katılıyorum

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Kesinlikle katılmıyorum

16. Ders esnasında diğer dersliklerden ses dolayısıyla şikâyet alıyorum.

Kesinlikle Katılıyorum

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

17. Dersliğimde ders için gerekli enstrümanlar bulunmaktadır.

- Kesinlikle Katılıyorum
- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

18. Derslerimde Orff Çalgılarını kullanıyorum.

- Kesinlikle Katılıyorum
- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

19. Dersliğimde elektronik donanımlar (akıllı tahta/projeksiyon/bilgisayar/cd çalar vs.) bulunmaktadır.

Kesinlikle Katılıyorum

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Kesinlikle katılmıyorum

20. Okul Öncesi Öğretmenliği lisans Programı'nda müzik eğitimi dersinin iki (2) dönem olması, bu ders için beklenen düzeye ulaşmada yeterlidir.

Kesinlikle Katılıyorum

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Kesinlikle katılmıyorum

21. Dersin haftalık süresi, hedeflere ulaşmada yeterlidir.

Kesinlikle Katılıyorum

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Kesinlikle katılmıyorum

Konu ile ilgili fikir ve önerileriniz:

Ek 2. Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı Ders Çizelgesi ve Ders İçerikleri

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL					II. YARIYIL				
	DERSİN ADI	T	U	K		DERSİN ADI	T	U	K
A	Okul Öncesi Eğitime Giriş	3	0	3	A	Anne-Çocuk Sağlığı ve İlk Yardım	3	0	3
A	İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi	3	0	3	GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
A	Psikoloji	2	0	2	GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2	GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2	GK	Yabancı Dil II	3	0	3
GK	Bilgisayar I	2	2	3	GK	Eğitim Felsefesi*	2	0	2
GK	Yabancı Dil I	3	0	3	MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3					
TOPLAM		20	2	21	TOPLAM		17	2	18
III. YARIYIL					IV. YARIYIL				
	DERSİN ADI	T	U	K		DERSİN ADI	T	U	K
A	Anne-Çocuk Beslenmesi	2	0	2	A	Erken Çocukluk Döneminde Gelişim II	3	0	3
A	Erken Çocukluk Döneminde Gelişim I	3	0	3	A	Çocuk Elektiyat	2	0	2
A	Yaratıcı ve Geliştirilmesi	2	2	3	A	Matematik Eğitimi	3	0	3
A	Çocukta Oyun Gelişimi	2	0	2	A	Çocuk Ruh Sağlığı	3	0	3
A	Seçmeli I	3	0	3	A	Drama	2	2	3
GK	Eğitim Sosyolojisi*	2	0	2	GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3	MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		17	2	18	TOPLAM		17	4	19
V. YARIYIL					VI. YARIYIL				
	DERSİN ADI	T	U	K		DERSİN ADI	T	U	K
A	Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	2	2	3	A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
A	Müzik Eğitimi I	1	2	2	A	Müzik Eğitimi II	2	2	3
A	Fen Eğitimi	2	2	3	A	Materyal Geliştirme	2	2	3
A	Görsel Sanatlar Eğitimi	2	2	3	GK	Etkili İletişim	3	0	3
GK	İstatistik*	2	0	2	GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2	GK	Toplum Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3	MB	Özel Eğitim*	2	0	2
MB	Okul Deneyimi	1	4	3	MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		14	14	21	TOPLAM		17	8	21
VII. YARIYIL					VIII. YARIYIL				
	DERSİN ADI	T	U	K		DERSİN ADI	T	U	K
A	Anne-Baba Eğitimi	2	0	2	A	İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları	2	0	2
A	Araştırma Projesi I	1	2	2	A	Araştırma Projesi II	1	2	2
A	Seçmeli II	2	0	2	A	Seçmeli III	3	0	3
GK	Seçmeli	3	0	3	A	Seçmeli IV	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3	MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması I	2	6	5	MB	Öğretmenlik Uygulaması II	2	6	5
TOPLAM		13	8	17	TOPLAM		12	8	16

GENEL TOPLAM	Teorik	Uygulama	Kredi	Saat
	127	48	151	175

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, MB: Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, GK: Genel kültür dersleri

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI DERS İÇERİKLERİ

I. YARIYIL

Okul Öncesi Eğitime Giriş (3-0-3)

Erken çocukluk kavramı, Türkiye’de ve dünyada erken çocukluk ve okul öncesi eğitim, okul öncesi eğitimin tanımı, ilkeleri, önemi ve yararları, okul öncesi eğitime temel olan görüşler ve okul öncesi eğitimin tarihsel gelişimi, dünyada ve Türkiye’de okul öncesi eğitimin bugünkü durumu, okul öncesi çocuğunun temel özellikleri ve gereksinimleri, okul öncesi öğretmenin özellikleri, okul öncesi eğitim kurumlarının çeşitleri (anaokulu, kreş vb.), okul öncesi eğitim kurumunun fiziksel, sosyal ve eğitsel ortam özellikleri, okul öncesi eğitim döneminde ailenin rolü ve önemi.

İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi (3-0-3)

İnsan vücudu ve işleyişi hakkında temel bilgiler, merkezi ve periferik sinir sistemi, hareket sistemi, duyu organları, dolaşım sistemi, sindirim sistemi, solunum sistemi, boşaltım sistemi, endokrin sistem, üreme sistemi, bu sistemlerin geliştirilmesinin 0-6 yaş dönemindeki önemi.

Psikoloji (2-0-2)

Psikolojinin tanımı, psikoloji tarihi, psikolojinin alanları (sosyal psikoloji, klinik psikoloji, eğitim psikolojisi vs.), psikoloji kuramları (davranışçı kuramlar, bilişsel kuramlar, varoluşçu kuram vb.), psikolojinin biyolojik temelleri, zeka ve kuramları, duyum ve algılama, bellek, kişilik ve kuramları, normal dışı davranışlar, güdülenme, heyecan, savunma mekanizmaları.

Türkçe I: Yazılı Anlatım (2-0-2)

Yazı dilinin ve yazılı iletişimin temel özellikleri, yazı dili ile sözlü dilin arasındaki temel farklar. Anlatım: yazılı ve sözlü anlatım; öznel anlatım, nesnel anlatım; paragraf; paragraf türleri (giriş-gelişme-sonuç paragrafları). Metnin tanımı ve metin türleri (bilgilendirici metinler, yazınsal metinler); metin olma koşulları (bağlılık, tutarlılık, amaçlılık, kabul edilebilirlik, durumsallık, bilgisellik, metinlerarası ilişkiler). Yazılı anlatım (yazılı kompozisyon: serbest yazma, planlı yazma); planlı yazma aşamaları (konu, konunun sınırlandırılması, amaç, bakış açısı, ana ve yan düşüncelerin belirlenmesi; yazma planı hazırlama, kâğıt düzeni); bilgilendirici metinler (dilekçe, mektup, haber, karar, ilan/reklam, tutanak, rapor, resmi yazılar, bilimsel yazılar) üzerinde kuramsal bilgiler; örnekler üzerinde çalışmalar ve yazma uygulamaları; bir metnin özetini ve planını çıkarma; yazılı uygulamalardaki dil ve anlatım yanlışlarını düzeltme.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I (2-0-2)

Kavramlar, tanımlar, ders yöntemleri ve kaynakların tanımı, Sanayi Devrimi ve Fransız Devrimi, Osmanlı Devleti’nin Dağılışı (XIX. Yüzyıl), Tanzimat ve Islahat Fermanı, I. ve II. Meşrutiyet, Trablusgarp ve Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı, Mondros Ateşkes Antlaşması, Wilson İlkeleri, Paris Konferansı, M. Kemal’in Samsun’a Çıkışı ve Anadolu’daki Durum, Amasya Genelgesi, Ulusal Kongreler, Mebusan Meclisinin Açılışı, TBMM’nin Kuruluşu ve İç İsyenlar, Teşkilat-ı Esasi Kanunu, Düzenli Ordunun Kuruluşu, I. İnönü, II. İnönü, Kütahya-Eskişehir, Sakarya Meydan Muharebesi ve Büyük Taarruz, Kurtuluş Savaşı sırasındaki antlaşmalar, Lozan Antlaşması, Saltanatın Kaldırılması.

Bilgisayar I**(2-2-3)**

Bilişim teknolojileri, yazılım ve donanım ile ilgili temel kavramlar, genel olarak işletim sistemleri, kelime işlemci programları, elektronik tablolarlama programları, veri sunumu, eğitimde internet kullanımı, bilişim teknolojilerinin sosyal yapı üzerindeki etkileri ve eğitimdeki yeri, bilişim sistemleri güvenliği ve ilgili etik kavramları.

Yabancı Dil I**(3-0-3)**

Bu ders, üniversite öğrencilerinin kendi alanlarında yürüttükleri her türlü akademik faaliyette okuma, konuşma, dinleme ve yazma becerilerini belirli bir etkinlikte kullanabilmelerini sağlayacak biçimde tasarlanmıştır. Bu derste ilgi çekici bağlamlar yaratılarak, dilin işlevliğini artırıcı alıştırmalar verilerek, dilin gerçek iletişim becerilerinde kullanımı gösterilerek öğrencilerin dilsel ve iletişimsel yetileri geliştirilecek ve yabancı dil yeterlikleri artacaktır.

Eğitim Bilimine Giriş**(3-0-3)**

Eğitimin temel kavramları, eğitimin diğer bilimlerle ilişkisi ve işlevleri (eğitimin felsefi, sosyal, hukuki, psikolojik, ekonomik, politik temelleri), eğitim biliminin tarihsel gelişimi, 21.yüzyılda eğitim biliminde yönelimler, eğitim biliminde araştırma yöntemleri, Türk Milli Eğitim Sisteminin yapısı ve özellikleri, eğitim sisteminde öğretmenin rolü, öğretmenlik mesleğinin özellikleri, öğretmen yetiştirme alanındaki uygulamalar ve gelişmeler.

II. YARIYIL**Anne-Çocuk Sağlığı ve İkyardım****(3-0-3)**

Anne-çocuk sağlığının tanımı, ülkemizde ve dünyada çocuk sağlığının durumu, hamileliğin oluşumu, anne kamında çocuk gelişimi, hamilelikte geçirilebilecek hastalık ve kazaların çocuğun gelişimine etkileri, 0-6 yaş çocuklarının fiziksel gelişimi (diş, boy, kilo) ve takibi, 0-6 yaş çocuklarında görülen çocuk hastalıkları (ishal ve solunum yolu enfeksiyonları, bağışıklama ve döküntülü hastalıklar, paraziter enfeksiyonlar vb.) ve korunma yöntemleri, aşular, kadının yaşam dönemlerine göre sağlık sorunları, aile planlaması, kırık-çıkık, yanma, yaralanma, böcek sokması, zehirlenme, yabancı cisim yutma vb. durumlarda öğretmenin yapması gereken ilkyardım.

Türkçe II:Sözlü Anlatım**(2-0-2)**

Sözlü dilin ve sözlü iletişimin temel özellikleri. Sözlü anlatım; konuşma becerisinin temel özellikleri (doğal dili ve beden dilini kullanma); iyi bir konuşmanın temel ilkeleri; iyi bir konuşmacının temel özellikleri (vurgu, tonlama, duraklama; diksiyon vb.). Hazırlıksız ve hazırlıklı konuşma; hazırlıklı konuşmanın aşamaları(konunun seçimi ve sınırlandırılması; amaç, bakış açısı, ana ve yan düşüncelerin belirlenmesi, planlama, metni yazma; konuşmanın sunulması). Konuşma türleri:(karşılıklı konuşmalar, söyleşi, kendini tanıtmaya, soruları yanıtlama, yılbaşı, doğum, bayram v.b. önemli bir olayı kutlama, yol tarif etme, telefonla konuşma, iş isteme, biriyle görüşme/röportaj yapma, radyo ve televizyon konuşmaları, değişik kültür, sanat programlarına konuşmacı olarak katılma v.b.). Değişik konularda hazırlıksız konuşma yapma, konuşma örnekleri üzerinde çalışmalar ve sözlü anlatım uygulamaları, konuşmalardaki dil ve anlatım yanlışlarını düzeltme.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II**(2-0-2)**

Siyasi alanda yapılan devrimler, siyasi partiler ve çok partili siyasi hayata geçiş denemeleri, hukuk alanında yapılan devrimler, toplumsal yaşamın düzenlenmesi, ekonomik alanda yapılan yenilikler. 1923-1938 Döneminde Türk dış politikası, Atatürk sonrası Türk dış

politikası, Türk Devriminin İlkeleri: (Cumhuriyetçilik, Halkçılık, Laiklik, Devrimcilik, Devletçilik, Milliyetçilik). Bütünleyici ilkeler.

Bilgisayar II (2-2-3)

Bilgisayar destekli eğitim ile ilgili temel kavramlar, öğeleri, kuramsal temelleri, yararları ve sınırlılıkları, uygulama yöntemleri, bilgisayar destekli öğretimde kullanılan yaygın formatlar, ders yazılımlarının değerlendirilmesi ve seçimi, uzaktan eğitim uygulamaları, veri tabanı uygulamaları, bilgisayar ve internetin çocuklar/gençler üzerindeki olumsuz etkileri ve önlenmesi.

Yabancı Dil II (3-0-3)

Bu ders, üniversite öğrencilerinin kendi alanlarında yürüttükleri her türlü akademik faaliyette okuma, konuşma, dinleme ve yazma becerilerini belirli bir etkinlikte kullanabilmelerini sağlayacak biçimde tasarlanmıştır. Bu derste öğrencilerin “Yabancı Dil I” dersinde kazandıkları bilgi ve becerilerin bir üst seviyeye çıkartılması hedeflenmelidir. Bu yapılırken ilgi çekici bağlamlar yaratılmasına, dilin işlevliğini artırıcı alıştırmalar yapılmasına, dilin gerçek iletişim becerilerinde kullanılmasına ve bu yolla öğrencilerin dilsel ve iletişimsel yetileri ile yabancı dil yeterliklerinin artırılmasına özen gösterilmelidir.

Eğitim Felsefesi* (2-0-2)

Felsefe ve eğitim arasındaki ilişki, eğitim felsefesinin tanımı, eğitimi etkileyen temel felsefi akımlar (idealizm, realizm, pragmatizm ve varoluşçuluk), eğitim felsefesi akımları (daimicilik, esasicilik, ilerlemecilik, yeniden kurmacılık, varoluşçuluk, oluşturmacılık), eğitim felsefesi akımlarının Türkiye Cumhuriyeti eğitim sistemine etkileri, eğitim felsefesi ve çağdaş eğitim sistemleri.

Eğitim Psikolojisi (3-0-3)

Eğitim-Psikoloji ilişkisi, eğitim psikolojisinin tanımı ve işlevleri, öğrenme ve gelişim ile ilgili temel kavramlar, gelişim özellikleri (bedensel, bilişsel, duygusal, sosyal ve ahlaki gelişim), öğrenmeyi etkileyen faktörler, öğrenme kuramları, öğrenme kuramlarının öğretim süreçlerine yansımaları, etkili öğrenme, öğrenmeyi etkileyen faktörler (motivasyon, bireysel faktörler, grup dinamiği ve bu faktörlerin sınıf içi öğretim sürecine etkisi).

III. YARIYIL

Anne-Çocuk Beslenmesi (2-0-2)

Beslenmenin tanımı, önemi, besin öğeleri, besinler, besinlerin besin değerleri yönünden zenginleştirilmesi, hamile ve süt veren kadının beslenmesi, kötü beslenmenin zararları, çocuklarda beslenme sorunları, 0-6 yaş çocuğu için uygun besinler, okul öncesi dönemi için mönü oluşturma, besinlerin hazırlanmasında sağlık ve temizlik kuralları.

Erken Çocukluk Döneminde Gelişim I (3-0-3)

0-8 yaşta bilişsel gelişim, bilişsel gelişim kavramları ve kuramları (Piaget, Vygotsky), dil gelişimi ile ilgili kavramlar, dili oluşturan sistemler, dilin nörolojik ve fizyolojik temelleri, 0-8 yaş çocuklarının dil gelişimi, dil gelişimini etkileyen olumlu ve olumsuz etkenler, dilin işlevi ve dil ile düşünce arasındaki ilişki, iki dillilik.

Yaratıcılık ve Geliştirilmesi (2-2-3)
Yaratıcı düşünmenin insan ve toplum hayatındaki yeri ve önemi, yaratıcı düşünmeyi açıklayan farklı kuramlar, yaratıcılık ve zeka ilişkisi, yaratıcı kişilik özellikleri, yaratıcılığın gelişimi, yaratıcılığı etkileyen toplumsal, kültürel, gelişimsel ve duygusal etmenler, yaratıcı problem çözme sürecinin ve beyin fırtınasının önemi, erken çocuklukta yaratıcılığın gelişiminde eğitimin rolü, okul öncesi dönemde çocukların yaratıcılıklarını geliştirme, öğretmen adaylarının kendi yaratıcılıklarını keşfetmeleri ve geliştirmeleri.

Çocukta Oyun Gelişimi (2-0-2)
Oyunun tarihsel gelişimi ve oyun kuramları, oyun ile ilgili temel kavramlar, erken çocukluk döneminde oyun ve çocuğun gelişimine bağlı oyun aşamaları, uyumsuz davranışların oyun ortamında eğitimi, farklı kültürlerde oyun, Türk kültüründe oyun ve oyuncak.

Eğitim Sosyolojisi* (2-0-2)
Sosyolojinin tanımı, sosyolojinin alt dalları, eğitim sosyolojisinin tanımı, kapsamı ve gelişimi, toplumsallaşma süreci, eğitimin toplumsal işlevleri, yabancılaşma ve eğitim, toplumsal hareketlilik ve eğitim, göç, medya, küreselleşme ve bunların eğitim sistemine etkisi, toplumsal bir sistem olarak okul, okul-çevre ilişkisi, okul ve şiddet.

Öğretim İlke ve Yöntemleri (3-0-3)
Öğretimle ilgili temel kavramlar, öğrenme ve öğretim ilkeleri, öğretimde planlı çalışmanın önemi ve yararları, öğretimin planlanması (yıllık plan, günlük plan ve etkinlik örnekleri), öğrenme ve öğretim stratejileri, öğretim yöntem ve teknikleri, bunların uygulama ile ilişkisi, öğretim araç ve gereçleri, öğretim hizmetinin niteliğini artırmada öğretmenin görev ve sorumlulukları, öğretmen yeterlikleri.

IV. YARIYIL

Erken Çocukluk Döneminde Gelişim II (3-0-3)
0-8 yaş arası sosyal gelişim, duygusal gelişim, kişilik gelişimi, ahlak gelişimi, cinsel gelişim ile ilgili kavramlar, özellikler ve kuramlar.

Çocuk Edebiyatı (2-0-2)
Dünyada ve Türkiye'de çocuk edebiyatının gelişimi. Çocukluk evresinde, nitelikli çocuk kitaplarıyla tanışmanın önemi ve okuma kültürü edinmiş düşünen, duyarlı bireylerin yetiştirilmesinde çocuk edebiyatı yapıtlarının işlevi. Çocuk edebiyatı yapıtlarında bulunması gereken özelliklerin(tasarım, içerik ve eğitsel) örneklerle incelenmesi. Niteliksiz çocuk kitaplarının örneklerle gösterilmesi ve bunların çocukların gelişim özellikleri üzerindeki olumsuz etkilerinin tartışılması. Öğretmen adaylarının, okuduğu-incelediği kitapların yaş gruplarına göre çocuklara uygunluğunun ve bunların çocukların hangi gelişimlerine katkı sağlayacağını belirlenmesine yönelik çalışmalar. Çocuklara seslenen çeşitli yazınsal türlerin(destan, masal, şiir, öykü, roman, v.b.) ve dilsel gereçlerin(sayısmaca, tekerleme, bilmece v.b.) çocukların gelişimlerine olan katkılarının belirlenmesi.

Matematik Eğitimi (3-0-3)
Matematiksel düşüncenin yeri ve önemi, matematiğin, zeka, cinsiyet, toplumsal değerler gibi değişkenlerle ilişkileri, okul öncesi dönemde matematiksel düşünmenin gelişimi ve geliştirilmesi ile ilgili farklı yaklaşımlar, matematik kavramlarının öğretilmesinde eğitim programlarında dikkate alınması gereken temel öğretim ilkeleri, sezgisel matematiğin tanımı,

okul öncesinde kazandırılacak temel matematiksel kavramlar (sayı sayma, çokluk, doğal sayılarla işlemler, ölçme ile ilgili kavramlar, temel geometrik şekiller vb.), bu bilgileri kullanarak etkinlik örnekleri oluşturma.

Çocuk Ruh Sağlığı

(3-0-3)

Ruh sağlığının tanımı, önemi, ruh sağlığının tarihsel gelişimi, ruh sağlığı ile ilgili kuramlar, ruh sağlığı yerinde olan ve olmayan bireylerin özellikleri, çocuklarda görülen davranış ve uyum problemlerinin[kekemelik, konuşamamak (mutizm), alt ıslatma (enürezis), dışkı kaçırma (enkoprezis), parmak emme, tırnak yeme, saldırganlık, kıskançlık, tikler, inatçılık, uyku bozuklukları, beslenme alışkanlığı bozukluğu, korku, dikkat eksikliği ve hiperaktivite, okul korkusu, hırsızlık, yalan söyleme] tanısı ve tedavisi, aile içindeki özel durumların (boşanma, üvey anne-baba, ebeveynin ölümü vb.) çocuğun ruh sağlığına etkileri.

Drama

(2-2-3)

Eğitsel drama teriminin tanımı ve anlamı, benzer terimlerden (Psiko drama, Yaratıcı drama, Drama-Oyun, Drama) farkı, çocuklarla drama uygulamalarının tarihçesi, eğitsel dramanın yapısı ve uygulanma aşamaları, eğitici dramanın yaş gruplarına ve uygulama alanlarına göre sınıflandırılması, eğitsel drama ortamı ve öğretmen nitelikleri, eğitsel drama da özel teknikler, eğitsel dramanın değerlendirilmesi, uygulandığı alanın eğitim amaçlarına uygun eğitici drama örnekleri ve yeni örneklerin geliştirilmesi.

Türk Eğitim Tarihi*

(2-0-2)

Türk eğitim tarihinin, eğitim olgusu açısından önemi. Cumhuriyetten önceki eğitim durumu ve öğretmen yetiştiren kurumlar. Türk Eğitim Devrimi 1: Devrimin tarihsel arka planı, felsefi, düşünsel ve politik temelleri. Türk Eğitim Devrimi 2: Tevhid-i Tedrisat Kanunu: tarihsel temelleri, kapsamı, uygulanışı ve önemi; Türk eğitim sisteminde laikleşme. Türk Eğitim Devrimi 3: Karma eğitim ve kızların eğitimi, Yazı Devrimi, millet mektepleri, halk evleri. Türkiye Cumhuriyeti eğitim sisteminin dayandığı temel ilkeler. Köy Enstitüleri, Eğitim Enstitüleri ve Yüksek Öğretmen Okulları. Üniversiteler ve öğretmen yetiştirme. Yakın dönem Türk eğitim alanındaki gelişmeler.

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı

(2-2-3)

Öğretim Teknolojisi ile ilgili kavramlar, çeşitli öğretim teknolojilerinin özellikleri, öğretim teknolojilerinin öğretim sürecindeki yeri ve kullanımı, okulun ya da sınıfın teknoloji ihtiyaçlarının belirlenmesi, uygun teknoloji planlamasının yapılması ve yürütülmesi, öğretim teknolojileri yoluyla iki ve üç boyutlu materyaller geliştirilmesi öğretim gereçlerinin geliştirilmesi (çalışma yaprakları, etkinlik tasarlama, tepegöz saydamları, slaytlar, görsel medya (VCD, DVD) gereçleri, bilgisayar temelli gereçler), eğitim yazılımlarının incelenmesi, çeşitli nitelikteki öğretim gereçlerinin değerlendirilmesi, İnternet ve uzaktan eğitim, görsel tasarım ilkeleri, öğretim materyallerinin etkinlik durumuna ilişkin araştırmalar, Türkiye'de ve dünyada öğretim teknolojilerinin kullanım durumu.

V. YARIYIL

Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi

(2-2-3)

Fiziksel etkinliklerin çocuk gelişiminde rolü, insan hareketlerinin kategorileri ve bu hareketlere uygun bireysel ve grup etkinlikleri, antrenman oyunları (motor özellikleri geliştirici, dayanıklılık, sürat, koordinasyon, kuvvet, esneklik gerektiren oyunlar), bedensel etkinliklerle ilgili araç-gereç ve malzeme bilgisi ve kullanımı, araçlı oyunlar (ip, top, çember, kurdele vs.), sınıf oyunları (eğitsel oyunlar, dikkat geliştirici, duyu gelişimi, küçük

kasları geliştirici oyunlar), ritmik etkinlikler ve müzikli oyunlar (rondlar), okul öncesi dönem çocuklarına hareket eğitimi etkinliğinde yaptırılacak hareketler ve bunların öğretilmesinde dikkat edilmesi gereken konular.

Müzik Eğitimi I (1-2-2)

Ülkemizde ve dünyadaki müzik türlerinin ve çalgıların tanıtımı ve özellikleri, temel solfej eğitimi (nota öğretimi, değerler, tartım çalışmaları, ses aralıkları, majör-minör diziler, basit Türk müziği dizileri, ölçü, tempo, nüans kavramları, ses değiştirici işaretler), sesi doğru kullanma ve doğru şarkı söyleme teknikleri, çocuk şarkıları üzerinde dikte ve deşifre çalışmaları, eşlik çalgısı eğitimi.

Fen Eğitimi (2-2-3)

Fen ve doğanın önemi, okul öncesi dönemde temel fen kavramlarını ve bilimsel düşünme becerilerini öğretme teknikleri, bu tekniklere göre etkinlik ve materyal hazırlama, uygulama, okul öncesi eğitim programlarında fen eğitimi.

Görsel Sanatlar Eğitimi (2-2-3)

Sanatın tanımı ve işlevi, temel sanat eğitimi, sanat eğitimi tarihi, çağdaş eğitimde sanat eğitiminin yeri ve önemi, bir sanat eserini tanıyabilme ve değerlendirebilme, gelişim evrelerine göre çocuk resmi ve özellikleri, sanat eğitiminin okul öncesi çocuğuna kazandırdıkları, okul öncesinde görsel sanat eğitimi yöntem ve teknikleri, kullanılan malzemeler, müze eğitimi.

İstatistik* (2-0-2)

İstatistiğe giriş ve istatistikte temel kavramlar; betimsel istatistik (merkezi yığılma-yayımla ölçüleri), evren parametrelerinin kestirilmesi (standart hata ve güven aralıkları); korelasyon kavramı ve alternatif korelasyon teknikleri; hipotez testleri, karar verme; fark testleri; ki-kare (chi-square) analizi; ölçek geliştirme süreci; standardizasyon ve adaptasyon işlemleri; paket programlar ile veri analizi ve alternatif programlar.

Sınıf Yönetimi (2-0-2)

Sınıf yönetimi ile ilgili temel kavramlar, sınıf içi iletişim ve etkileşim, sınıf yönetiminin tanımı, sınıf yönetimi kavramının sınıfta disiplini sağlamadan farklı yanları ve özellikleri, sınıf ortamını etkileyen sınıf içi ve sınıf dışı etkenler, sınıf yönetimi modelleri, sınıfta kurallar geliştirme ve uygulama, sınıfı fiziksel olarak düzenleme, sınıfta istenmeyen davranışların yönetimi, sınıfta zamanın yönetimi, sınıf organizasyonu, öğrenmeye uygun olumlu bir sınıf ortamı oluşturma (örnekler ve öneriler).

Özel Öğretim Yöntemleri I (2-2-3)

Okul öncesi eğitim programında amaç ve kazanımlar, etkinliklerinin planlanması, yıllık, günlük ve etkinlik planlarının hazırlanması; eğitim programlarının değerlendirilmesi, okul öncesinde eğitim ortamları, materyal kullanımı, okul öncesi eğitimde kullanılacak öğretim yöntemleri, aile katılımı.

Okul Deneyimi (1-4-3)

Öğretmenin ve bir öğrencinin okuldaki bir gününü gözlemleme, öğretmenin bir dersi işlerken dersi nasıl düzenlediğini, dersi hangi aşamalara böldüğünü, öğretim yöntem ve tekniklerini nasıl uyguladığını, derste ne tür etkinliklerden yararlandığını, dersin yönetimi için ve sınıfın kontrolü için öğretmenin neler yaptığını, öğretmenin dersi nasıl bitirdiğini ve öğrenci çalışmalarını nasıl değerlendirdiğini gözlemleme, okulun örgüt yapısını, okul müdürünün

görevini nasıl yaptığını ve okulun içinde yer aldığı toplumla ilişkilerini inceleme, okul deneyimi çalışmalarını yansıtan portfolyo hazırlama.

VI. YARIYIL

Özel Öğretim Yöntemleri II (2-2-3)

Okul öncesi eğitim ortamlarının incelenmesi, okul öncesi eğitimde kullanılabilir öğretim yöntemlerinin belirlenmesi(drama, oyun, şarkı, örnek olay, gösteri, gezi-gözlem, hikaye, soru-cevap, tartışma, proje), materyallerin hazırlanması, daha önce hazırlanmış öğretim uygulamalarının izlenmesi, mikro öğretim uygulamaları.

Müzik Eğitimi II (2-2-3)

Okul öncesi eğitimde müziğin önemi, müzik ve eğitim ilişkisi, 0-8 yaş çocuğunun müzik gelişimi ve müzikal becerileri, okul öncesi eğitim programındaki hedeflere ulaşmada müziğin kullanımı ve buna uygun repertuar oluşturma, çocuk şarkılarının tanıtımı ve analizi, çocuk şarkılarının seçiminde dikkat edilecek ölçütler, okul öncesi çocuklarına şarkı öğretme teknikleri, okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitimi ile ilgili eğitim ortamı ve donanımın oluşturulması, dünyada okul öncesinde müzik eğitimi ile ilgili farklı yaklaşımlar.

Materyal Geliştirme (2-2-3)

Okul öncesi çocuklarına yönelik çeşitli eğitici araçları (kukla, dolgu oyuncaklar, yap-boz vb.) tasarlama, geliştirme ve değerlendirme.

Etkili İletişim (3-0-3)

Kişilerarası iletişimin tanımı; iletişim modeli, iletişim unsurları ve özellikleri, etkili dinleme ve geri bildirim, kişilerarası iletişimi engelleyen etkenler (kaynak, kanal, alıcı, vb.), iletişimi kolaylaştıran etkenler, duyguların iletişimde rolü ve kullanılması, iletişimde çatışma ve önlenmesi, öğrenci, öğretmen, veli iletişiminde dikkat edilmesi gereken önemli hususlar, iletişim uygulamaları.

Bilimsel Araştırma Yöntemleri (2-0-2)

Bilim ve temel kavramlar (olgu, bilgi, mutlak, doğru, yanlış, evrensel bilgi v.b.), bilim tarihine ilişkin temel bilgiler, bilimsel araştırmanın yapısı, bilimsel yöntemler ve bu yöntemlere ilişkin farklı görüşler, problem, araştırma modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve veri toplama yöntemleri (nicel ve nitel veri toplama teknikleri), verilerin kaydedilmesi, analizi, yorumlanması ve raporlaştırılması.

Topluma Hizmet Uygulamaları (1-2-2)

Topluma hizmet uygulamalarının önemi, toplumun güncel sorunlarını belirleme ve çözüm üretmeye yönelik projeler hazırlama, panel, konferans, kongre, sempozyum gibi bilimsel etkinliklere izleyici, konuşmacı ya da düzenleyici olarak katılma, sosyal sorumluluk çerçevesinde çeşitli projelerde gönüllü olarak yer alma, topluma hizmet çalışmalarının okullarda uygulanmasına yönelik temel bilgi ve becerilerin kazanılması.

Özel Eğitim* (2-0-2)

Özel eğitimin tanımı, özel eğitimle ilgili temel ilkeler, engelliliği oluşturan nedenler, erken tanı ve tedavinin önemi, okul öncesi eğitimde özel eğitimin önemi, engelleme bakışıyla ilgili tarihsel yaklaşım, zihinsel engelli, işitme engelli, görme engelli, bedensel engelli, dil ve iletişim bozukluğu olan, süregelen hastalığı olan, özel öğrenme güçlüğü gösteren, dikkat

eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan, otistik ve üstün yetenekli çocukların özellikleri ve eğitimleri, farklı gelişen çocukların oyun yoluyla eğitimi, özel eğitime muhtaç çocukların ailelerinde gözlenen tepkiler, ülkemizde özel eğitimin durumu, bu amaçla kurulmuş kurum ve kuruluşlar.

Ölçme ve Değerlendirme

(3-0-3)

Eğitimde ölçme ve değerlendirmenin yeri ve önemi, ölçme ve değerlendirme ile ilgili temel kavramlar, ölçme araçlarında bulunması istenen nitelikler (güvenirlilik, geçerlik, kullanılabilirlik), eğitimde kullanılan ölçme araçları ve özellikleri, geleneksel yaklaşımlara dayalı olan araçlar (yazılı sınavlar, kısa yanıtli sınavlar, doğru-yanlış tipi testler, çoktan seçmeli testler, eşleştirme testler, sözlü yoklamalar, ödevler), öğrenciyi çok yönlü tanımaya dönük araçlar (gözlem, görüşme, performans değerlendirme, öğrenci ürün dosyası, araştırma kağıtları, araştırma projeleri, akran değerlendirme, özdeğerlendirme, tutum ölçekleri), ölçme sonuçları üzerinde yapılan temel istatistiksel işlemler, öğrenme çıktılarına değerlendirme, not verme, alan ile ilgili ölçme aracı geliştirme.

VII. YARIYIL

Anne-Baba Eğitimi

(2-0-2)

Sosyal yapı, kültür ve insanın sosyal gelişimi, ailenin tanımı, yapısı ve değerleri, aileye yönelik eğitim programları, modelleri ve projeleri, Türkiye’de uygulanan aileye yönelik bazı program örnekleri, yetişkinin tanımı ve yetişkin öğrenmesi, yetişkin psikolojisi-yetişkinlik evreleri, aile kuramları; okul öncesi eğitimde aile katılımı.

Araştırma Projesi I

(1-2-2)

Okul öncesi eğitim ile ilgili çeşitli konularda bilimsel araştırma projesi hazırlama, veri toplama, yapılan çalışmaları raporlaştırma.

Rehberlik

(3-0-3)

Temel kavramlar, öğrenci kişilik hizmetleri, psikolojik danışma ve rehberliğin bu hizmetler içerisindeki yeri, rehberliğin ilkeleri, gelişimi, psikolojik danışma ve rehberliğin çeşitleri, servisler (hizmetler), teknikler, örgüt ve personel, alandaki yeni gelişmeler, okul öncesinde rehberlik, çocuğu tanıma teknikleri, rehber-öğretmen işbirliği, öğretmenin yapacağı rehberlik görevleri.

Öğretmenlik Uygulaması I

(2-6-5)

Uygulama okulunda bir gün içinde yapılacak işleri belirleme, bir günlük plan hazırlama(planın gerektirdiği ortam, materyal ve ölçme araçlarını hazırlama), hazırladığı planı ya da plandaki bazı etkinlikleri uygulama, bir öğrenci için istenmeyen davranışları yönetme planı hazırlama, uygulama ve değerlendirme, bu dersteki uygulamalar ile ilgili özdeğerlendirme raporu doldurma, portfolyo hazırlama.

VIII. YARIYIL

İlköğretim Hazırlık ve İlköğretim Programları

(2-0-2)

Okula hazır bulunuşluğun tanımı ve hazır bulunuşluğu etkileyen faktörler, ilköğretime hazırlığın boyutları (fiziksel, sosyal, duygusal, bilişsel, dil, öz bakım becerileri), okula hazır bulunuşluk yeterliliklerinin kazandırılmasına yönelik etkinlikler hazırlama, ilköğretim

programlarının özellikleri ve okul öncesi eğitim programı ile karşılaştırılması, okul öncesindeki okuma-yazmaya hazırlık becerileri ile ilgili etkinlikler hazırlama, okul öncesi dönem çocuklarının ilköğretime hazır bulunuşluklarını değerlendirme yöntemleri.

Araştırma Projesi II (1-2-2)
Araştırma Projesi I dersinde başlatılan(verileri toplanmış olan) projenin uygulanması, değerlendirilmesi, raporlaştırılması ve sunulması.

Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi (2-0-2)
Türk eğitim sisteminin amaçları ve temel ilkeleri, eğitimle ilgili yasal düzenlemeler, Türk eğitim sisteminin yapısı, yönetim kuramları ve süreçleri, okul örgütü ve yönetimi, okul yönetiminde personel, öğrenci, öğretim ve işletmecilikle ilgili işler, okula toplumsal katılım.

Öğretmenlik Uygulaması II (2-6-5)
Her hafta bir günlük plan hazırlama, hazırlanan planı uygulama, uygulamanın okuldaki öğretmen, öğretim elemanı ve uygulama öğrencisi tarafından değerlendirilmesi, değerlendirmeler doğrultusunda düzeltmelerin yapılması ve tekrar uygulama yapılması, portfolyo hazırlama.

Ek 3. Etik Kurul Onayı

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURUL KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
29.11.2017	11	2017/ 226-271

KARAR NO: 2017 – 259
Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Erdem ÇAĞLAR'ın danışmanlığını yaptığı Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Duygu BİLİR'in "Türkiye'deki Okul Öncesi Öğretmenliği Bölünlerinde Müzik Eğitim Dersi Veren Öğretim Elemanlarının Derse İlişkin Görüşleri" konulu yüksek lisans tezine ilişkin bilgisayar ortamında test uygulama çalışmasının okunarak görüşüldü.

Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Erdem ÇAĞLAR'ın danışmanlığını yaptığı Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Duygu BİLİR'in "Türkiye'deki Okul Öncesi Öğretmenliği Bölünlerinde Müzik Eğitim Dersi Veren Öğretim Elemanlarının Derse İlişkin Görüşleri" konulu yüksek lisans tezine ilişkin bilgisayar ortamında test uygulama çalışmasının kabulüne oybirliği ile karar verilmiştir.

ASLI GİBİDİR.